

„Näitelawa“

Esimene

Eesti teatri-, kunsti- ja kirjanduseajakiri.

Piltidega.

Wastutaw toimetaja ja väljaandja: **S. A. Parmil.**

Näitelawa ilmub kord nädalas.

Tellimise hind:		Kuulutuste hind:	
Aasta peale postiga	5 rbl. — kop.	1 lehekülj	20 rbl.
1/2 " " "	3 " — "	1/2 "	10 "
1/4 " " "	1 " 60 "	1/4 "	5 "
Aasta peale postita	4 " 60 "	1/8 "	3 "
1/2 " " "	2 " 50 "	Nonpareille-rida 5 kop. 1/2 lehek. laises.	
1/4 " " "	1 " 30 "	Aasta, poole aasta ja kuu aja kuulutuste hind kokku- leppimise teel.	

Üksik nummer 15 kop. — Adressi muutmise eest 20 kop.

„Näitelawa“ tellimisi ja kuulutusi võetakse toimetuse kontoris, Tallinnas, Wene uul. № 16., endises A. Laurmanni trükikojas vastu.

„Näitelawa“ proovinumber saadetakse kahe 7-kopikalise postmargi eest koju kätte.

Kontor on awatud igal äripäewal kella 9 hom. kuni kell 6 õht. Kõnetunnid igapäew, kella 12—2 l.

Liht- ja rahakirjade adr.: гop. Ревель, Редакция „Näitelawa“.

„Näitelawa“

woib ka järgulise matjuga tellida (1. rbl. kuuks saat-
mijega), kusjuures juba esimeise jaadetuse järele järgu-
maksjat tellijaks loetakse.

Kaupluseteha muutmise.

Esimejest juulist j. a. on minu

raamatu- ja kirjutusmaterjalikauplus

Rosenbergi-Schmitti majas, Ed. Põhli endise kaupluse ruumides. Palun wanu kui ka uusi kaubatar-
witajaid mind lahkestes meeles pidada ja waatama tulla. Lupakult G. Veete, Wiljandis.

„Näitelawas“

ilmusiwad:

1) „A. ja A.“ 1-waatusline näljamäng —
6 ojalist: 3 meeste- ja 3 naisterahwast. Ette-
kande eest tuleb „Näitelawa“ toimetusele 1 rbl.
taata. Raamatu hind à 15 kop. eksemplar.

2) Johan Parni algupäraline 1-waatusline
näljamäng „Mardi õhtu“ — 8 ojalist: 5 meeste-
ja 3 naisterahwast. Ettekanne 2 rbl. ja raa-
matu hind à 20 kop.

3) M. Dstrowski ja M. Solowjewi 5-waatus-
line kurbmäng „Kui lühitene oli päew“
— 9 ojalist: 5 meeste- ja 4 naisterahwast. Ette-
kande eest 5 rbl. ja raamatu hind à 25 kop.
eksemplar.

4) S. N. Parni 5-waatusline algupäraline
draama „Ruige Siiju“ — 19 ojalist: 11 meeste-
ja 8 naisterahwast. Siis Gesti rahwa elust.
Ettekanne 10 rbl., raamatud à 50 kop. eksempl.

Zuhumise kaup!

Kuumipuduse pärast müüakse odawalt

üks jagu

moosaid

naisterahwa ülikunbesid,

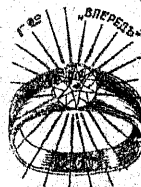
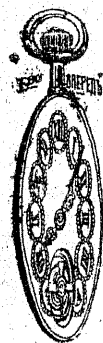
mustad ja wärwilised,

W. Tonné,

Harju nultsal nr. 41.

Odawamad ja kõigist paremad!

15 rbl. asemel ainult 4 rbl. 95 kop. eest



Saadame 20 alamalmi-
metatud hümaliist asja (kõik
on 1. sordist): 1) Dore täitja
dige käiguga meesterahwa
müstast, warese terajest an-
teruur, kwide peal käim
tuntud „Patent“, 36 tunni
jões kord nupust ülestee-
rataw, wastutus 6 aasta
peale, wõi jälle naisterah-
wa tšilinderuur. 2) Ame-
rika kullast ehk harilik nif-
keltett. 3) Minemateorai-
ripats huwitawate ja toredate läbiaritamistega
ehk kompaß. 4) Seemishakine uurtorikene. 5)
56 proowiga kuldõrnus, kirjipilduwa brijan-
diga, wõi tore Inglise terajest habemenuga „Solin-
gen“. 6—9) Dore tasku toiletportfell 4 huwitawa
asjatejega. 10) Tasku nifeldatud kirjutustarwitu-
tused, 4 tarwitusega. 11) Muri wargate eest
hoidja. 12) Wäljamaa nahkne portmonnee 6
jaoga ja ijeäralise templihoituga. 13) Tellija nime
ja ijanimega stempel. 14) Templi wärwipurgikene.
15) Kodune trükitoda „Kõldu“ 120 wenekeelse
kirjatähe, numbrite ja märkidega. 16) Täieline
trükitoda jissejead ja tarwitusabinõud. 17) Ame-
rika streograaf-panorama 2 püstijumendawa
klaasiga. 18) 25 kahelordset ülihuwitawat pilti
tema jaoks. 19) Dr. Kochi pitsapparat suitsetamise
kahjulikkuse eemalhoitudmijeks. 20) Wõõne nifel-
datud titutoosikest. Kõik ainult 4 rbl. 95 kop.
eest. Niijamajugused, meeste- ehk naisterahwa
kinnised uurid kõigi teiste ühandustega 1 rbl.
kallimalt. Tellimised käidetakse järelemahtu peale
ja ilma jissemaksjuga. Saatmine Siis-Wenemaale
55 ja Siberisse 90 kop. Aldr. Deno Гавриль Т-на
„Вуенер“, Рапшава, Ианская 39, отл. 59.
Kõikotatakse odawate ja kõlbmatate wõltsimistega
eest. Kui ei meeldi, wõetakse tagasi.

„Näitelawa“

Esimene

Eesti teatri-, kunsti- ja kirjanduseajakiri.

Piltidega.

Wastutaw toimetaja ja wäljaandja S. A. Parmil.

Sisu:

Naisterahwas näitelawal. Kroonika: Oktobrikuu ülewaade jne. Divertissement: Traagik. Aherwars. Näitemängukursused: Näitekunstiabiits. Gerhart Hauptmanni „Hanneles Himmelfahrt“. Tõtt ja nalja. Elulood: Gerhart Hauptmann. Postikast. Pildid: Gerhart Hauptmann. Hinged Acheronis. Lisa: „Loositud peigmees“ (lõpp). „Hnele“.

Naisterahwas näitelawal.

2

Kui kultura arenemise käigul enam tehakse töö mitte ikka eestkätt ei seisnud, waid perekonna-elu ennast kindlamale jalale seadis ning ka waimutöö algas, siis seadis naisterahwas omale kodu elu kawa.

Nüüd, kus elu jällegi kitzastest perekondlistest raamidest ennast wälja hakkab raiuma ja lai jeltskondlik arena nii waga mitmejuguiseid etteastujaid tarwitab, nüüd armastatakse rääkida, et naisterahwas kodu elu jaoks loodud olla ja tema ainult „nelja seinä“ wahel oma maailma tohib näha.

Kodanlus loeb naisterahwa wõimist nulliks ega pane selle peale mingisugust rõhku, et tema wanadest aegadeist meie ajani kas kulisjide taga wõi awalikus elus faktikalijelt paljudes asjades waimlijelt esitajat rolli on mänginud ja ijegi furra wägimehelijelt osanud. Nagu ma juba tähendasin, oli naisterahwas kõigil aegadel meesterahwaga waimlijelt ühefõrgujel järjel, olgugi et ristiusk tema õigusi meeste kasuks hirmjalt kärpis, ja naisterahwas ostas ennewanaste ijegi hirmuta furra, kui olud seda nõudjivad.

Olgugi et naisterahwas praegujel ajal ujulistes asjades mingisugust esitajat rolli mängida ei saa, niisama hoitakse teda ka sõjawäelistest kohustustest ja jahirest eemale, aga ajalugu jutustab ometigi jootuks teist keelt, kui ta näitab, misjuguised esietteastujad muinasajal naisterah-

wad inendes asjades olivad. Muinasajal mängjivad neid ja naised meestega ühejuguistel mänguriistadel. Ja ristiusu hatul, uue kultura algul oli waga häid naisdiakonissijid teada.

Ma näitasin jarnaste tegewujeharude peale, kuhu ühel ega teisel põhjuel naisterahwaid praegujel ajal mitte ei lasta. See on waga waiuw oja minu referadiist, jekt ma läffin aga ühe lajandiku peale wälja.

Wõib olla, et kõigil mitte teada ei ole, kuidas praegujel ajal naisterahwaid sõjalistesje, ujulistesje ega kodanlistesje kohustesje kinni ei lasta hakata, nii ei olnud ka ennewanaste naisterahwal näitelawal wõimalik ette astuda. Ja näitelawalijst naisrolli kaitjivad terwed ajad meesterahwad. Homnikumaal on jee seadus weel praegugi maksjew. Jaapanis on wast kõige wiimajel ajal naisterahwad näitlejannadena ette tohtinud astuda, ja pealinnas nägime meie esimeist näitlejannat-jaapanlast, kes Sado-Jato nime all ette astus.

Naisterahwaste näitelawale tulemise wastu seijivad kirikuijad, riigiesitaja wõim ja jeltskonnategelased. Näitlejannasid tembeldati kuradi tütardeks ja teater ijegi pidi „mustujemilgas“ ja „patupeja“ olema. Esimesjed naisterahwad ilmuvad Rooma keisririigis Meero ajal ja Eberias ristiusu algul näidendites, mida mimosteks kutjuti — ette. Need olivad komodialised etendused, kus olewiku ja mythologicaline isju

wendles ja kuni viimase piirini erotikaline ije-loom peituses. Harilikult oliwad mimoste sujettideks ikka jarnated mustad asjad, nagu: veitujed, ootamata õnnetused, läbiwiimised ja inimeste ning jumalate jugulif kokkupuutumine.

Näitlejad, kes mimostes ette astusiwad, ei kannnud masket, nagu jeda tragöödias nõuti; nad ilmusiwad näitelawale farrifaturlistes üli-kondades ja mitnewärwillistes lipakates. Naisnäitlejad oliwad wõimata lühifestes ja õhukes-tes riietes, milledest kõik kehajaod läbi paistsiwad, ja jagedaste tuli ka jeda ette, et nad täieste alasti näitelawale tuliwad. Nagu teada, oli Neero ajal näitlus väga moodis, ja kõige häbematamaid ojasid mängisiwad jagedaste ijegi tähtiad jenatorid. Sarnased erandid oliwad muudugi keisri rahustamiseks wõi tema käsul, muidu oliwad aga näitlejad ja näitlejannad harilikult orjad.

Ulemalnimetatud etendustes nõuti jarnast realismust, millest meie ajal aimatagi ei wõida. Näitlejad pidiwad tingimata kõike jeda tegema, mida näitemängus nõuti, iest orjade elu oli ju odan, odawan kui loomal. See arwamine oli nii jügawale juurdunud ja laiali lagunenud, et Johann Kuldjuu, kogu oma kõnede peale waatamata, jeda arwanist pidi kinnitama ja tõendamata, et orj looma ja inimese wahend on, kuni tema wõimati kawiloomani alla läheb, ja kõik jee on muidugi jüdameta omannitunde tegemise tagajärg.

Orjade ohwerdamine publikumi meeleheaks oli liig harilik. Naisterahwad oliwad mees-terahwastega üheõigusklijed, ja nii pidiwad nad, nagu nende ojad nõudiswad, kõige pöörajemal kombel ja ilma ihegi häbenemijeta kõigi ilma all näitelawal juguelu elama. Siin ei halastetud inimlikkuse-ega häbenemisetundeid, ja jüiski jutustab jelleaegne kirjandus näitlejate ja näitlejannade üle kiiwatel ütelnustel.

Roomast läks mimoste etendamine Byzantioni. Naisroll oli siin aga puhtam, ja üleüldse jesis Greekas näitekunst kõrgemal kui Roomas. Selle peale waatamata, et wimoste ja naisterahwaste näitelawale ilmumise wastu kirikuijad, nagu Johann Kuldjuu ja teised, müristasiwad, hoidiswad jüiski paljud juured ihandad jelle kõige poole, ja keiser Justinian läks ijegi nii kaugele, et näitlejanna Theodoraga, kes näitekunstis kuulus oli, abielusje astus. Kirikuijad aga mõistsiwad kõike näitelawalist hukka, ja ehk jee hukkamõistmine küll korraga ei mõjunud, tagajärjeta ei jäänud ta ometigi mitte. Meie näeme, et keisraeg naisnäitlejaid ei tunne, ja ainult Italias ilmuwad nad weel renaissance ajajärgul nõndanimetatud del-arte-des mis ijejugused komöödiad oliwad.

Teistes maades, ka Inglismaal täitsiwad Shakespeare ajal naisterahwaste kohuseid weel noored poisikejed, ja jellepärast loemadki mõned Shakespeare commentatorid meesrollide juur-

wainliht üleolemiht tuntawaks. Näitlejannade näitelawal puudumijega jeketawad nemad ka jeda põhjust, miks Shakespeare näidendites naisrollid nii udujelt kujutatud ja jagedaste aga mõne kriipjuga tõmmatud on, nagu: Desdemone „Othello“, Ofelia „Hamletis“. Cordelia „Kuningas Lyris“ Seal, kus meeskel määratud ojad on, on aga naisterahwad waewalt märgatawad, mõõdaminewad. See tulla jellest, et poisikejed küllalt jõudu jügawate tundeawalduste läbiraiumijeks ei omandawat. See arwamine pole aga jugugi mitte õige. Kujude joonistus wähestel tõnnetel, j. o. ojad, milledes weidi sõnadematerjali, nduawad juuri waimuandeid, ja teijeks: olgugi et nimetatud ojad aquarellikijelt tõmmatud on, jüiski on nad jelged, kujutatawad ja mitte jugugi poisikeste wõimijele omajed, waid amerikasiel naisterahwastele. Sellepärast on ka Shakespearel jarnajed naisterahwakujud, nagu Gioletta, lady Macbett ja teised, kellede ojaodes küllalt kõnolemiht on.

Peale wahaja astub naisterahwas XVI aastajaja lõpul Prantsuse klassikalise tragöödia jündimisel Europas uueste näitelawale. Inglismaal oliwad Cromwelli wabariigi ajal teatrietendused täieste keelatud, Stuartide restauratsioonil algawad nad jällegi oma tegewust, ja jüis ilnub naisterahwas Inglije näitelawale.

Stuartide aegne Inglije piieede repertoire oli, nagu Rooma esimeste keisrite ajal, mimostele omane komöödia wõimata wabadel kujutustel. Nendes täitsiwad näitlejannad peapetlikkust. Nende oja, kui kunstiejtajatel, oli mitmekilgne ja fippus jagedaste jarnajeks muutama, et näitelawa priedestaliiks kujunes, kust kõige paremine naisterahwas oma külgetõmbarwust, oma ilu wõis näidata. Sakjamaal ilmus naisterahwas alles XVII aastajajal näitelawale.

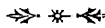
Näitlejannad jagasiwad näitlejate jiejukorda, jeltkonna paariate jiejukorda, mis kirjategijatele ja enejetajatele omane oli, ning kõigist ristijulistest toimetustest, nagu armulawal käimijest jne., pidiwad nad ilma olema, ijegi matujelohht oli nendel eraldatud, kuna mingijugust waimulikku toimetust nende matmijel ette ei wõetud, waid nad kui loomad auku aeti; ja Europas kestis jarnane waade näitlejate kohta küllalt kaua.

Wene teater ajutati pastor Grigori eestwõttel 1672. aastal; näitemäng tegi jüis lapjasteid, ja jee teater juutis ainult kolm aastat elada ning tõusis wast Peeter I ajal jälle elule, kui Diokwasje „komöödialine horomina“ (hoone) üles ehitati ja Sakjamaalt Kunsti juhatusel näitlejad jia kutjuti. Kunsti trupe jears oliwad ka näitlejannad, ja neile jeltjiss weel asjaarmastajana õuearsti naine Hermine Bagenkampf (pärastine wene-estatud Paganowa). Sellest Paganowast järgneb nüüd näitlejanna, kelle peale Wene näitelawa uhke on.

(Järgneb.)



Proonika.



Oktoobrikuu ülevaade.

10. oktoobrikuu päewast peale.

10. Tallinnas. „Estonias“ C. W. Bülleri ja D. Vogeji 4-waatusline naljamäng „Engelmanni täitemašmine“. Looetus „Käsitöölise Wastastituse Abiandmise feltfi“ poolt naljamäng „Pila Beetri testament“. Narwas. „Wõitlejas“ R. Skowronneki 4 = waatusline kurbmäng „Metsamajas“. Tartus. „Wanemuises“ Eesti tütarlastegümnaasiumi waešemate õpilaste heaks Björnsoni 2-waatusline naljamäng „Koorpaar“.

11. Tartus. „Bürgermuuskes“ P. Jakobsoni 4-waatusline, 8-pildiline algupäraline laulu ja tantjuga rahwailiik „Udumäe turingas“. „Wanemuises“ Delacouri ja Hennequini 3 = waatusline naljamäng „Noosa Dominod“. Tallinnas. „Estonias“ J. Zelli ja Richard Genee 3-waatusline operett „Gasparone“ Wilhelmi muusikal. Pärnus. Pärnu Eesti Koolifeltfi waejemate õpilaste heaks Ed. Briesbarre ja Mac-Micheli 1-waatusline naljamäng „Tiiger“. Anselülas.



Gerhart Hauptmann.

W. Jacobi 1-waatusline Kirikumõija Toomas“.

rehes 1-waatusline naljamäng „A. ja R.“ Wiljandis. Karstufeseltfi „Wabaduses“ 1-järguline naljamäng „Minestufesurjused“. Ahjas. „G. R. R. f. Ahja osakonnal“ Ahja wallamaja juures 1-waatusline naljamäng „Matfil unes, teistel ilmsi“. Tartu-Maarjas. „Luunja Naamatukoguseltfi“ Wõngi talu ruumides 1-waatuslijed naljamängud: „Gullu Ansu abiga“ ja „Ta peab turt olema“. Waras. „Wara Paulu- ja Mänguseltfi“ D. Grojschmidti „Gludöypall“. Wõrus. „Wõrumaa Rahwahariduseltfi“ „Kandle“ ruumides A. Tschehowi 1-waatusline naljamäng „Kuidas meie ajal loistatse“. Kaareperas. „Kaarepera Tuletõrjujatefeltfi“ J. Normann-Põhjalaje „Doreida“.

14. Tallinnas. „Estonias“ J. Mändmetja 4-järguline draama „Neli päewa“. Tartus. „Wanemuises“ G. Laufs'i ja

3-waatusline naljamäng „Ustmata

17. Peterburis. „Pawlowos“ „St. Peterburi Garidusefelfi“ poolt Heijermanji 4-järguline kurbmäng „Lootus Looja peale“. Tallinnas. „Bandorinis“ Johan Varini 1-waatusline naljamäng „Mardi õhtu“. Tartus. „Taaras“ 3-waatusline „Uued sõhid ja uued waated“. „Banemuises“ Wæstehoolerandmije iihijufel 1-waatusline naljamäng „Tiiger“. Narwas. „Wõitlejas“ G. Esmani 3-waatusline lustmäng „Isa ja poeg“. Tallinna puutööliste ametühifuse Narwa osakonna büroo liikmete korraldusel L. Camoletti 5-waatusline draama „Ema süda eht kloostri müüride taga“. Pärnus. „Pärnu Gesti Koolifelfi“ 2-waatusline naljamäng „Poiismehed“.

18. Tartus. „Karstufje Sõbras“ Perroni 1-waatusline „Mina ja minu ämur“. Ernst Pohli 1-waatusline „Tirkufjepreili“ ja Langi 1-waatusline „Kihlatud“. „Banemuises“ Maximi Gorki pildid endiste inimeste elust „Põhjas“. Narwas. „Narwa Gesti felfi“ iihewaatuslijed naljamängud „Torm“ ja M. Tjehowi „Zubelipäew“. Kärilas. „Kärila kihelkonna koolifelfi“ J. Saulini ruumides „Hans Hädawares“. Tallinnas. „Estonia“ G. W. Billeri ja D. Wogesi 4-waatusline naljamäng „Engelmanni kättemaksimine“. Paides. „Jdu“ näitlejate poolt L. Anzengruberi „Südameis“. „Ühenduses“ „Poiismehed“. Anijas. Anija Karstufjefelfi M. Kitzbergi „Punga Mart ja Uba Kaarel“. Otepäas (Lustifil). „Lustifil Tuletõrjujateühifujes“ M. Salfjanskaja 1-järguline naljamäng „Meeste põlgaja“. Wana-Kuuskes. Laulu- ja mängufelfi „Koidula“, „Kongaija“.

20. Tallinnas. „Estonia“ M. Tjehowi 1-waatusline naljamäng „Karu“.

21. Tallinnas. „Estonia“ Richard Bosfi 3-waatusline kurbmäng „Süüdi“.

24. Tartus. „Banemuises“ „Gesti Naisterahwateselfi“ T. Rosée 1-waatusline naljamäng „Lambaliha“. Tallinnas. „Estonia“ J. Mändmetja 4-järguline draama „Keti päewa“. „Loo-

tufes“. T. K. K. Otto Peterjoni kurrjistide poolt M. Kitzbergi 5-waatusline „Punga Mart ja Uba Kaarel“.

25. Suure-Jaanis. G. Engeli 3-waatusline draama „Sadamas“. Simitifjas. „Simitifja Gesti Karstufjefelfi“ Gerhart Hauptmanni „Elga“. Tallinnas. „Estonia“ J. Jelli ja Richard Genée operett „Gasparone“ Millkõferi muusikal. „Walwajal“ „Bandorinis“ W. Teimanni 3-järguline lauludega kurbmäng „Kadeduse ohwrid“. Narwas. „Narwa Gesti felfi“ J. Fjicheri ja J. Jarno 3-waatusline naljamäng „Kongaija“. Tartus „Taaras“ kolm iihewaatuslijt naljamängu: „Potiwari naine“, G. Gonnradi „Ehaleitnant“ ja L. Memmingi tõlge „Siin on midagi sündinud“ Käsitöölistefelfi Kõhebu 5-järguline lustmäng „Wirrwarr“, „Banemuises“ M. Gorki pildid endiste inimeste elust „Põhjas“. Kuremäel. „Kuremäe Tuletõrjujateselfi“ poolt „Kihlataart“. Walgas „Sädes“ „Dr. Klaus“. Pärnus. „Karstufjefelfi“ 1-waatusline naljamäng „Wälja wifatud“. Moisakülas. „Koolifelfi“ 1-waatusline naljamäng „Tiiger“.

28. Tartus. „Banemuises“ L. Koidula 3-waatusline naljamäng „Särane muft eht sada waffatangufoola“ ja J. Kunderi 2-waatusline naljamäng „Kroonu onu“.

31. Narwas „Wõitlejas“ Erich Schlatfjerti 3-waatusline komöödia „Kirikumõisa Riite“. „Gesti felfi“ R. Blaumanni 4-waatusline draama „Aratadunud poeg“. Tartus. „Taaras“. 1-waatusline lustmäng lauludega „Weel üks lord eht wana arm ei roosteta“ ja 1-waatusline naljamäng lauludega „Siin on midagi sündinud“. Tallinnas. „Lootufes“ 1-waatusline naljamäng „Wabaarmastus“ „Estonia“ Richard Bosfi 3-waatusline kurbmäng „Süüdi“. Kolpinos. St. P. G. H. j. Kolpino harufelfi poolt J. Mändmetja „Kofflane“. Pärnus. „P. G. Koolifelfi“ D. Stoklasjeri 1-waatusline naljamäng „Abiwaimud“.

Wäljamaalt.

Wäljamaa teatrilitesteks uudistesteks on praegu: Parijis „Ambiques“ Bensjon ja Lavé, „Nic Carter“, „Vodevilles“ Nebu, Koffrõs ja Mülleri „Tantzklass“ (5-waatusline) Londonis „Adelfis“ Kennedy „Teenija majas“.

Parifist. Zuba on rohkem, kui kaks aastat on möödas, kus G. Kostane julgloomade riigist näidendi kirjutas, mille nimetis „Chanteclair“ (Selge laul) jäi. Aga seniajani ei pääsenud näidend ettekandmisele, sest et ta waga raske näitelawalist korraldada on. Nüüd aga, kus näidendi mängimisele wõtmine kindlaste otjustatud on, tõufis kurrusline intzident: mademoiselle

Simone ei ole näitelawal munemifega nõus, eht küll Kostane teda iifiklikult pakunud on. Ka naisterahwa mees ei luba jeda, kui ta ütleb: „Sa taaguta nagu kana kunagi ja tee muidu liigutufi, nagu muneffid ja, aga muna näitelawale wiia ära ja julge, see on weidi alandaw, ja oled wabariigi presidendi poja naine, pea tema ija nime aus!“ — Parislafjed on kahte laagrifje eralnenud, iihed joowiwad näitelawal munemifst, teifjed on felle wastu.

Antwerpenifst. Draamateatri watajateruumis Antwerpenis lastis neil päewil teegi naisterahwas puhwetinaisterahwa rewolwriga furnuks. Tapja wõeti kõhe kinni ja ta fletas, et puhwetidaame temalt abitaaja armas =

tuje rõõwinud ja jeega tema abieluõnne hävitaja olla.

Soomemaalt.

Helsingist. Meiu Paula Brehmi kontjert, esimene Soomes, oli neljapäeval, 12. novembril Helsingi töölisemaja saalis, kirjutas „Postimees“. Kontjerti eestkawas olivad 4 saksa-, 2 italia- ja 6 eestikeelset laulu. Wiimased, mida neiu Brehm kaajatiskuwa joojusega ette kandis, wõeti pealtkuulajate poolt elawate kiiduawaldustega wastu. Eesti rahwa-wiisi „Tule koju“ jummiti kordama. Lauljannale annetati mitu lillekimpu ja üliõpilaste laulukoori kuldne lyra. Tänaohummitustes lehtedes, niihästi joone- kui rootjikeelsetes, on neiu Brehmi hääle ja wõimise kohta kiitwad armustused. Praeguse wäsitawa kontjertide-hooaja peale waatamata, kus isegi niijugune täht, nagu Bronislaw Gubermann, oma teisel kontjerdil ainult poole jaalitäie pealtkuulajatega pidi leppima, oli neiu Brehmi kontjerdil wõrdlemisi rahwast kaunis rohkeste. Tulewal nädalal paneb neiu Brehm ühes Soome kunstnikkudega töölisemajas teise kontjerdidõhtu toime ja joidab siis kodumaale tagasi.

Wenemaalt.

Peterburist. Pealinna Eesti jeltfidel nähtike nii mõnelgi ajakirjanduse wastu tarwiline lugu-pidamine puudumat. Iseäranis jelgelt paistab see piduõhtute puhul ilma, kus ajakirjanduse ajemikkudest jagedaste nii paljugi lugu ei peeta, et neile hinnata isteplatjid antaks, nagu see kodumaal juuremate jeltfide juures juba ammugi on moodiks wõetud. Meil pealinnas lastakse küll ajakirjanik priipäraist pidu-saali, kuid jeal jeisku ta püsti ehk poetaqu ennaft mõne waba istekoha peale, kus muidugi ainult niikaua warga kombel istuda wõib, kui istekoha õige omanik, kes jelle platji peale pääjetähe on lumastanud, sind jealt ära ajab.

Pealinna Eesti jeltfid pööravad alati iga pijemagi ettewõtte juures kohalije Eesti ajalehe poole ja wiimane on oma weergusid ka nende tegewuse tõstmitjeks ja edendamijeks alati awanud, kuid nagu näha, puudub jeltfidel jellekohane lugu-pidamine ajakirjanduse wastu, et ajakirjanduse ajemikkude tarbeks awalikkude pidude puhul hinnata istekohad ajendataks, nagu jee teiste haatud rahwaste juures ammugi juba wiijits on wõetud ja kodumaal, nii näitujeks Tallinnas, Tartus ja Narwas, ka sijse jeatud. Et aga meie pealinna Eesti jeltfid jelle poolest teistest maha on jäänud, jee ei ole neile jugugi mitte auks.

„Pet. Teat.“

Kodumaalt.

Tallinnast. Tulewal aastal paneb „Estonia“ oma ettewõttel näitlejate ringreisi toime. Soowitaw oleks, et ringreisi linnade hulka ka Helsingi wõdetaks, jekt praegu on „Estonia“ näitlejad wõrdlemisi wõimsamad, kui kolme-nelja aasta eest, kuigi nad meel kestmised dilettandid on.

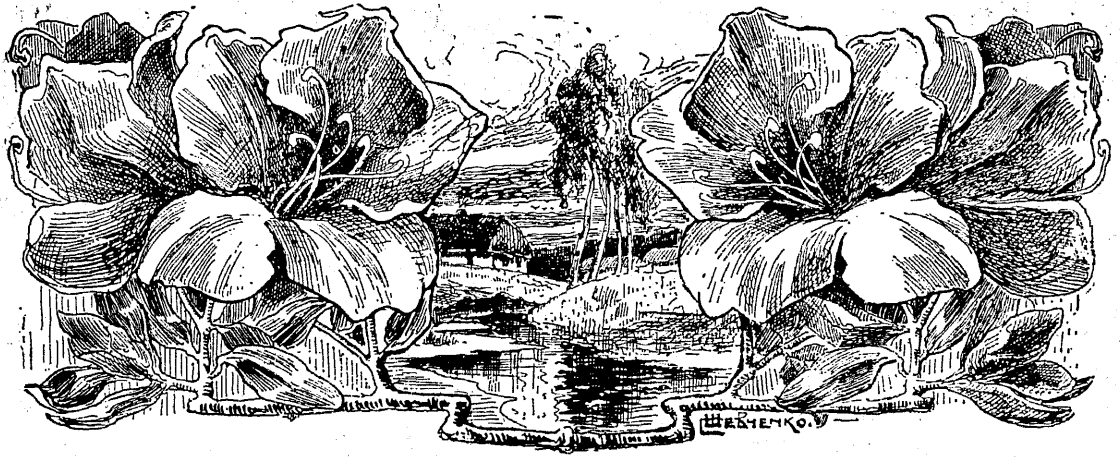
— Eesti kunstijeltji koosolek 9. now. Kirjatoimetaja M. Kiwi pidas kõne „Uuema aja joonistuseõpetuse põhjusmõtetest.“ Kõneleja toob ette, kuidas koolielus uuendused juba 18. aastajajal wähehaawal maad wõtma hakkasiwad, kuidas muu jeas Roussjeau ja Pestalozzi jootuks uusi waateid kaswatuseteaduses ilmfile töiwad. Pestalozzi oli esimene, kes joonistuseõpetuse üleüldishariduslikes koolides käima pani. Kuid kaua õpetati jün ainult kopeerimist ja geometrialiste kehade joonistamist. Alles hiljeni hakati aru jaama, et joonistuses jaladusi peitub, mis laste ijeloonu wäljatõotamijeks iseäranis tähtjad, aga jeni tundmata on. Joonistamine õpetab aimelt lajt aktiwilijele tegewujele, jeab teda elawa, meie igapäewajie ümbruskonnaga otjekohesese ihendujesse ja istutab lapjesse armastust õpeasja wastu. Joonistamine kui õpeasji lähed teistest jelle poolest lajku, et temas tuupimist, päheõppimist tarwis ei ole. Teisi õpeasju õpetatakse itka jönadega, joonistamist aga teoga. Seega muutub joonistamine nagu teiste õpeasjade wastasjõuks ja omandab omale õige laia tähenduse. Lastel on rikas mõttelend; nad armastawad wäga mitmejugust kujutada, mille jarnast teine kord wanainimejele meelde ei tule. Seda mõttelendu peab ilmfile tulla lajtkma, kus juures lapji muidugi tehnikalijelt ja ilumaatjelijelt juhutada tuleb. Kõike joonistatawat materjali peab jelle juures niimoodi jistemi jeadma, et joonistamijetundides üleminek kergemalt raske-male oleks. — Kunstwoolimine (modelleerimine) on wormide äraõppimijeks, kus juures laps kõiki wormijid oma käega peab looma ja mitte ainult pliiatji abil warju ja walgust näidates kujutama, wäga tarwilik; jellepäraist kaswab ajaga nõudmine, et kunstwoolimine nagu joonistaminegi üleüldijeks õpeaineks jaaks. Wärwide peale peab iseäralijst rõhku panema, jekt nemad hariwad iseäranis ilumaatjset ja neil on elus juur praktikaline tähendus.

Kõnele järqnejiwad läbirääkimijed.

Tartust. Wene teatrihoone jakslaste käes. Smigrodski ajutatud teatrihoone Karlowa uul. on „Rejsource“ jelts 50 tuh. rbl. eest ära õstnud. Saksja klubi müüb oma hoone 35 tuh. rbl. eest ära. Riia Wene leht „Riijh. Westn.“ teeb kohalikule Wene jeltfile „Rodnik“ ule“ jelle jündmujie puhul kibedaid etteheiteid, nimelt jellepäraist, et „Rodnik“ pole head juhtumist tarwitanud. „Pstn.“



Hinged Acheronis. Adolf Hirni Hirschi kunstpildi järel.



— Divertissement. —

Traagik.

Ühte väiksemasse lüana sõidab näitleja-traagik ja palub linnateatri direktorit teda näiteseltskonda vastu wõtta ning et ta esimeses divertissemendis (sõna „divertissement“ ütle „divertissimant“ Prantsuse keele murrakus) wõiks ette astuda. Talle antakse debut.

Enne etteastumist näitelawale läheb aga traagik teatri puhweti, et julguseks mõni naps wõtta. Julgust küll juba korjates astub ta, raamat käes, rahwa ette. Kaua rahwa peale tumedat, aga julget ja uhket pilku wistates sõnab ta:

— Ukse ees! Herra Nekrassowi luuletus.

(Jällegi pikk waheaeg, tuigub kergeste, siis tõstab käe rahwa poole, lööb uuriwalt oma pilgu ühe koha peale ja hakkab pühalikult lugema.)

— Waat!! (Waheaeg.) Eeestoas! (Waheaeg.) Pühapäewadel... (põlgawalt)

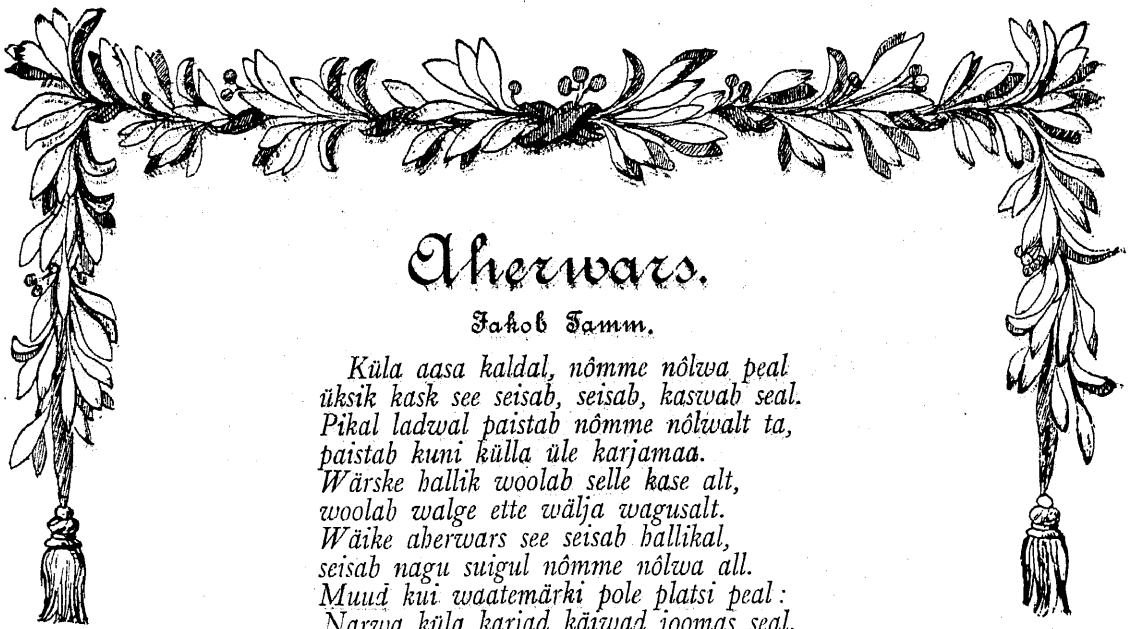
orjaliku kartusega, terve linn... (muigates) ei tea mis südamewaluga, sõidab... mh... sõidab... (Waheaeg.) Terve linn! Terve linn, ei tea mis südamewaluga... sõidab... selle... (otsib sõnu) sõidab, sõidab! (waheaeg) selle... (Waatab jälle rahwa peale põlgawalt.) No jah!... linn sõidab... mh... siis... (Waheaeg Enne waatab rahwa peale punnis silmadega, siis waatab raamatusse, pöörab lehti, otsib, aga ei leia, tõstab õlasid, paneb raamatu kinni, waatab jälle rahwa peale.) Jah!... mh... (Korruga tuletab nagu midagi meelde, waatab raamatu kaante peale, norutab siis rõemu pärast pead ja räägib salaja naeratades rahwa poole.)

— P a r d o n! Olen kogemata hoopis teise raamatu kaasa wõtnud.

(Poolkumardades ja kergeste tuikudes ruttab minema.)

Burlaki järele *Paide Hans.*





Aberwars.

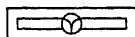
Jakob Samm.

Küla aasa kaldal, nõmme nõlwa peal
üksik kask see seisab, seisab, kaswab seal.
Pikal ladwal paistab nõmme nõlvalt ta,
paistab kuni külla üle karjamaa.
Wärske hallik woolab selle kase alt,
woolab walge ette wälja wagusalt.
Wäike aberwars see seisab hallikal,
seisab nagu suigul nõmme nõlwa all.
Muud kui waatemärki pole platsi peal:
Narwa küla karjad käiwad joomas seal.

siiski tähtsuseta pole seegi paik,
ehk küll praegu paistab nõnda surnud, waik. —
Walupilgul waatab kask ju alles seal,
waatab nõnda waikselt aberwarre peal'.
Waatab, nagu otsiks kadun'd kuju ta,
nagu kannaks meeles nõnda murega.
Ja kui tubisedes tõuseb, pubub tuul —
kuidas kurwalt kohab, kohab kasehuul.
Kohab, nagu räägiks tummal' tuulele
kõigest sest, mis toonud tali temale.
Nõndasama nutul on ka hallik seal:
miski halelikku arwaldab ta hääl.
Ja neil on ka palju meeles pidada,
raskeid* mälestusi muljul rääkida.

Küla aasa kaldal, selle kase all
waikne onnikene oli hallikal.
Oli nõnda üks seal, kus ware, ta,
kui ei oleks tüliks kellelegi ka.
Eemal ubkest mõisast, ilul hülgawast,
kaugel suurest külast, bigis orjawast.
Selles onnis elas waga wabadik,
oma naise seltsis, nõnda õnnelik.
Ausalt kätetööga enmast toitis ta,
aeda, mis nüüd söödis, hariis boolega.
Küll ei olnud elu küldne mitte tal,
siiski mees ei seisnud kubjakepi all.
Suwel teiste põllul leidis tema tööd;
ja ka tübjalt tal ei läinud talweööd.
Pütisepameistriks eemal hüiti ta;
nime kandis tema õigusega ka.
Pütipuid ta ostis, tegi pütta siis,
müügi tarwis walda kelgu peal neid wiis.
Nõnda lendasiwad päewad, aastad reas —
wabadik ju kandis walgeid juukseid peas.
Nõnda — arwas tema — ikka, ikka jääb,
kuni elust ise hingusele lä'eb.
Aga elus petab meie silm meid pea —
sus wõib muutus tulla, kui ei karta tea!
Mõisas suri ära wana herra seal,

kes see armul waatas ikka waeste peal':
kergitas neil elu, nagu nägi, wõis —
igas hinges õitses talle tänuõis.
Peale tema surma löödi teiseks lood:
tuli teine herra, tuli teine mood.
Weopäewad wallas kui ka kümne maks
kobe kergitati hästi kõrgemaks.
Aga kõige kurwem asub alles ees:
saunu uus ei sallin'd oma walla sees.
Kask sai sellepärast wälja saadetud:
saunaonnid saagu ära lõhutud.
Palju, palju nuttu, palju pisaraid
selle kásu kannul sammus sedamaid.
Aga kes see küsib waese silmarweest?
Kes see iial seisab abituna eest?
Pütisepa kõrwu tungis kask seal ka;
pütisepp ei tahtnud kásku uskuda.
„Teewad tühja juttu!“ mõiles wanamees,
süda tuksus siiski rahutult tal sees.
Aga kuidas kohkus, kuidas kohkus ta,
kui ju mõisa saatis sauna lõhkuma.
Ardalt palus tema balastust seal weel —
ei tal aga wastust andnud ükski keel.
Tema naine tuimalt seisis tummal suul;
silm ei pisart saatnud, häält ei andnud huul.
Wiimaks, kui siis mehed töö ju tegid seal,
rammetult ta rauges waremete peal
Sellest ajast aastad ajahõlma läin'd —
aberwarrest üle mitmed marud käin'd,
seisab aga ikka nõnda üks ta,
kui ei oleks tüliks kellelegi ka.
Kask see alles kohab, kohab tuule ees,
nagu paluks praegu waene saunamees.
Wäike hallik weereb sügawuse seest,
nagu nutaks tema nõdra naise eest.
Ja nad kandwad kurwalt oma kaebehäält
hüüdeid ülespoole mulla pinna pealt.
Kandwad järje ette wagaduse wäes —
sellele, kes ütles: „Kohus minu käes!“



Harjutuste ajal peab näitleja ennaft kõigist kõrvalistest asjadest eemale hoidma ja juure tähelepanemistega jelle iifku hingeelu läbi elama, keda ta kujutab. Ühe jónaga — ta peab jellesse iifkuse, kelle oja ta kujutab, nii kaugelt tungida püüdma, kui jee mõimalik on, ja hooljaste tähelepanema, kuidas teiste ojade kujutajad temaga ümber käiwad, mis ja kuidas nad kõnelewad — ja jüis waft wõib tema ka oma oja nõutamas toonis ette kanda, nii ette kanda, et näitelawalist kokkukõla ei rikuta. — Peab aga hoollega jelle järele waatama, et kunagi üle piiri ei minda. Kõiki neid nõudmisi täites wõiwad harjutused kaju tuua, ja hooljad harjutused wiiwad näitleja wiimatigi joowitud iifhile.

Harjutuste ajal ei tohi näitleja milgi kombel pealnistes riietes, juits juus, kepp käes ehk käd taskus olla, jee taitstab tema waba liikumist.

Ojade uurimisel on peaaft õige tooni leidmine ja jellepärast peab näitleja enne oja õppimisele ajumist tähelepanemistega mitmel korral kogu näidendi läbi lugema. Ta peab kujutatawa iifku iifloomu ja jeejuforda põhjalikult analiseerima; niifamuti peab tema ka oma kaaskujutatawate iifkute hingeeluga tuttaw olema.

Et aga kõike jeda kätte jaada ja omandada, on paljud koosharjutusi waja.

Asjalikud ja hooljad koosharjutused on näitemängu hing.

Wäljamaal ja Wenemaal teewad kuuljamaad näitlejad wähemalt nelikümmeend proowi, enne kui nad ette astuwad. Ka wanemuijelasi wõib jelle poolest kiita, et jeal paljut enne kahtkümmet wiit proowi rahwa ette ei astuta, ja nii on jüis arusaadaw, et nad ringreifil ilma etteüttejata ja juhatajata mängida wõifiwad.

Paljud meie asjaarmastajad tahawad aga nelja wõi wiie proowiga rahwa ette astuda, mis täitja lubamata halpus on ja mida kunagi andeks anda ei tohi. Kui jarnajelt wälja tuldafe, ei ole ka ime, et arwustajad neid maha kifumad.

Argu mindagu näitelawale hea õrme peale, argu mindagu rahwaft petma ja iifennast narriks tegema.

III.

Tähelepanemine.

Näitelunsti õpetaja wõib õppijale küll näitelawalist eelharidust anda, wõib näitlejat

näitelawa wastu ette walmistada, kui ta teda õieti ja jelgeste lugema, kõlawalt ja ilujaste kõnelema õpetab, efiialgsete tegewustega tutwustab, teorias põhjalikku jeketust annab ja hoiab, et üle piiri ei mindaks, aga rohkem ka kunagi mitte. Ülem koolmeister ja tunniandja on praktika ja elu kõigis tema mitmejagustes awaldustes, terane tähelepanemine ja juurdlemine.

Wida juurem kellegi näitleja tähelepanemistewõime on, jeda awaram ja wiljakam on ka tema anne ja näitlemistewõime, jeda loomulikumad, hiilgawamad ka tema ettekanded. — Wida üks tähelepanemata jätab, leiab teife filmis tähelepanemist ja jätab ka tema mälestujesse oma algkuju alale.

Näitleja peab elu tema kõige laiemates ja kõige peenemates joontes põhjalikult tundma ja tähelepanema, peab tema kõige kirjumaid külgefidgi hooljaste uurima.

Kui loodus näitlejale iifearalikku tähelepanemistewõime pole andnud, jüis peab näitleja jeda hooljal harjutusel omandama.

Näitleja peab kogu oma etteastetes julge ja wahwa olema.

Elu tundmata ega tähelepanemata ei wõi kunagi näitlejaks jaada.

Suhtige oma tähelepanemist kõigi, ka kõige pijemategi nähtuste peale, mis teie filmapiiri puutuwad. Waadake kõike, ka kõige pijemaid asjakasi, tühiemaid liigutusi, wäifsemad juhtumisi. Pange kõike hooljaste tähele. Pidage meeles, kuidas ülem alamaga räägib, misjagune toon nendel on, misjagune seijaft. Kuidas suurt jugu iifand, rikas wõi waene mees ennaft ülemal peawad ja kuidas teifed nendega läbi käiwad. Waadake ja pidage meeles, kuidas nalginud inimene kannatab, kuidas täisjõõmunud iifenejega rahulolew iifit muigab, oma kõhtu patjutab ja huuleid matsutab. Pange nende keha seifu, lõnnatut, liigutusi ja kõike hoollega tähele, kuwlake nende kõnetooni ja waadake näoliigutusi. Waadake, kuidas talumees, täisjõõnud kodanlane, kaupmees, käfitõõline, jõjamees, õnnelüft jne. elawad, liiguwad, räägiwad. Püüdfke nende kõifide kodujesse elusje tungida, nende hingeeluga tuttawaks jaada ja teie wõite näha, et igaiihel nendest oma iifearaldused ja iifelaadilikused on, milles nad teistest eranewad.

Urge enesest midagi tähelepanemataalt mööda laske minna ja püüdkse kõike oma mälestusesse kirjutada, et siis, kui näitelawal teil mõnda nendest kujutada tuleb, teil midagi loomulikku oma elust võetud nähtuste varal ette oleks liikata.

Suudate teie kõike jeda, siis võite ka julge olla, et teie ettekandmine vaidlemata õige ja loomutruult elaw on.

Mida anderikaw ja juurema tarwilise eelharidusega näitleja on, jeda loomulikumalt võib ta näitelawalt elu kõigis tema teijendites kujutada.

Minult siis juudab näitleja tarwilikku mõju näitelawalt rahwa peale üle anda, kui ta oma ojaga ühes elab, aga jeda mitte ainult ei mängi. Et pealtwaatajaid oma poole kiskuda, nende tundmuši elule äratada, peab näitleja oma oja põhjalikult kõige juurema peenjujeni tundma.

Alga ka näitlemisel on oma piir. — Liialdamistega võidakse ainult naeruwääriliseks muutuda. — Rõõkimised, möirgamiised, liig karjumised, kiljatused lõikawad liig inetult pealtwaatajatesse ja wõiwad nendes mittejoowitawaid tundeid elule äratada, jedajama wõib ka nutus ja naerus liialdanniise kohta ütelda.

Piiripidamine on iga näitleja parem omadus, millega ta uhkeldada võib. Mäti on näitemängus

parajus joowitaw, piiripidamine tarwilik ja liialdamine hukkamõistetaw. Liialdamine ja üle piiri tormamine meeldib ainult tagumistes ridades istuwale publikumile aga nende kiiduawaldused ega applaudismendid ei tohinäitlejale kunagi meeldida.

Algaja, kes ei tea weel, kuhu oma käja panna, teeb ijeäraniis palju liigutusi ja liialdab, kuna aga näitlejal, kellel paljuaastane praktika jella taga on, kunagi tema känd temale tüfiks ei ole. Kui näitleja oma oja mitte ükši ei mängi, waid, nii ütelda, kaasa elab, siis on ka tema liigutused ijegi teadmataalt kohajed ja loomulikud.

Et näitemänguülikondades näitelawal kõigei kodus olla, jelleks on waja, et juba proowiid wõi näitemänguharjutusi näiteülikondades tehtaks.

Algajatele on peaasjalikult weel jeda joowitada, et nad wanemate ja wilunud näitlejate mängu kõige juurema tähelepanemijega pealtwaataksiwad.

Näitleja kõige juurem mure olgu oma peale võetud kohuste kõige piinlikumalt hoolas täitmine.

Lõpuks olgu weel beldud, et ainult wäsimata töö, kindel ja nõrtemata ning järelejätmata edasiipiüüdmine, hoolas tähelepanemine ja elu ning praktika näitlejat tõsiijeks ja küpijeks kunstnikuks teewad.





Gerhart Hauptmanni „Hanneles Himmelfahrt.“

Naagu Sudermann subjektivline iseäraldus on, kes oma sünnitustes isiklikkuse ilu oskab luua, nii et tema tööde jella taga alati autori kuju näha on, niijamuti on Hauptmann jälle objektivline iseäraldus ja jagetaste liig külmgä. Kohe peale esimehe töö: „Prometheuse järehtulijate saatus,“ heitis ta jellefihiliste tööde peale käega, ja nii jai temast Sakjamaa jotsiaalnaturalistliste draamade peasünnitaja, kes oma töödesse kirjeldamata peenijuga punkripealje elude kadumise ja ise-loomuujooned juutis fiduda. Draamades: „Päiteje töuju eel“, „Leppimijepüha“, „Kobrajenahkne kujukas“, „Woorimees Herjchel“, ja nalsjamängus: „Kranpton College“ (milles just puhäs jumor ei peitune) astuwad harilikult tumedad, inetud, wastikud kujud ette ja kõigis nendes peituneb lootujeta darwinismus. Koogu Hauptmanni kunstilikkuse peale waadates ei läbe remal draamade joonistamine mitte nii hästi korda kui Sudermannil. See tundub ifegi Hauptmanni naturaristlikes jeltstkonna mustapejurahustuses. Oma „Florian Hejeriga“ püüdis ta ajaloolie draama sünnitujega katjet teha, aga mõnede ilujate ofade peale waatamata ei läinud jee temal ka mitte hästi korda ja wast „Hanneles“ juutis ta oma jõudu näidata.

Et „Hannele“ meie tänase nunnbriga ilmuma hakkab, siis peatame tema juures weidi pikemalt. „Hannele“ on üks nendest Hauptmanni muinasjutulistest draamadest, nagu temal neid mitmed on. Hauptmann ise oli oma töö üle waimustatud ja jee töi temale kuuljuse, awas tema töödele keiserliku teatri ukjed. „Hannele“ sünnitas waimustust ja töi temale Grillparzeri aubinna. Ka jelle näidendi wälimus on huwitaw, kui teda nii korraldada, nagu Schleiter, Bartels, Hanstein ja Steyer teinud on. „Hannele“ on autori kodumaal, Silesias (1891. a.), elamise tagajärg. Siin elas autor kõik oma lapsepõlijed puhtad tunded uueste üle, ja 1893. a. juwel wiis ta oma draama Berliini ning luges seal oma sõpradele ette. Teiste kuulajate seas oli ka sealse keiserliku teatri direktor Krahw von Hochberg (ka filosoofane). Kodumaa draama meeldis temale väga ja näidend kanti, jellejama aasta 14. novembril keiserlikus teatris ette, ning Hochberg pidi nägema, kui väga mitmesugused inimeste arwamiised on. — Näidendi mõju oli määratu suur: niipea kui teatri ukjed kinni wajujiwad, hakkas jarnane mõtete lähfolekuline waielus, mille jarnast Hauptmann aimatagi ei mõinud. Mitmed teoretikufjed kiskufiwad näidendi kohe oma parteilistesse kitsastesje raamidesse. Kindlad naturalismuse juurdejad

ja jotsiaaldemokratid, kes Hauptmanni jellest alates austasiwad, kui ta „Kangrud“ kirjutas, tundsiwad endid nüüd kirjaniiku järstujes muutujes hinge põhjani haawatud olemat. See pidi ju midagi hirmjat olema, kui revoluffionlise „Kangrute“, ametnikkudepiitjutaja „Kobrajenahkne kujukas“ sünnitaja oma naturalistlist ilmawaadet müstika, mingijuguse fantaajalise mitteimidagijuse ja hauatuguse sõndjuseelu kujuluste wastu ümber julges wahetada.

Minule ei meeldi jee kiriku ja teatri, pathologia ja jerafilise waimustuse ärajegamine! hüüdis Carl Frenzel. Põhjusmõttelikult kare arwustaja F. Meering piitutas Hauptmanni jellepäraft, et jee proletariadineiusje religionlied müstujes julges istutada. Teijed naerjiwad kirjaniiku sünnituse üle ja pidasiwad jeda tühijeks rämpjaks. Üks kriitikus tähendas koguni, et Sakjamaa wiimajegi lootujetikubemeje jelle kohta ära peab pühkina, et Hauptmannis Shakespearet näha.

See aeg, kui ühed tšenjori järele ruttasiwad, teijed politjeid appi kurtujiwad, nagu jeda „Kangrutegagi“ juhtus, — et „Hannele“ kutjub mäsju jotsjalistide ja revoluffionäride ridades lahti, — näitasiwad kolmandad, et nõrganerwlijed inimeje jurma näitelawal nähes ära minestawad, ueljandad tundiwad jeda kirikujele hoopu wastu nagu andmijeks olemat, et Kristus ja inglid näitelawale ilmuwad. Waimulik ja õuetjensjor Emil Frommel jaadeti ametlikult teatrisje, et jee tingimata järele waataks, palju näidendis tõeste just jeda religionihaawawat peaks olema. Näitemängu nähes ja tema kaunifunstillist õrnust läbi elades muutus tšenjor-iniwijitor harilikuts kunstimaitsjaks inimejeks ning käis jeda näitemängu mitmedki korrad weel waatamas, ilma et ta sealt midagi pühadusehaawamiist oles leidnud.

Kunstitudnjad leidjiwad aga jelles juba draamakunsti uut mõimiseharu, et ka unenäos naturalismus paljanes.

Prantsuse teatrikuuljus Gutuane jöitis Parijst Berliini „Hannele“ ettekannet waatama, ja nii oligi näidend juba warsti Parijst näitelawal. Ning Parijst imestati näidendi realset algust ning müstikalist lõppu. Mõned aga nägimad Hauptmannis rohjem iseenjes olijat waimudenägijat kui idealide wallas wiibijat.

Suurt ühemõttelist waimustujemaru sünnitas „Hannele“ etteoomine aga Amerikas ja mujal.

„Hannele“ ettekanne Wene näitelawadel —

Peterburi keiserlikus teatris ja Moskvas, kus teda mitmed, mitmed korrad ette toodi ning päraja ka teistes linnades etendati — avaldas ka mitmesugust mõju ning kufjus ajakirjanduses terve polemika üles, kus jelle üle waieldi, kas näidend pühadusele haawam on wõi mitte. Kõua kardeti, et näidend wabest etendusest ära teelata, kuid õnneks ei juhtunud jeda mitte *).

Mitmesugust maru sünnitas ka „Hannele“ ilustatud trükitis ilmumine, kuigi Exteri pildid küllalt head ei olnud. (Wene keeles on ta lihttrükitis ilmunud ja nii ei olnud siin siis mingisugust maru enam.)

Mis jelles näidendis waatajaid kütkestab ja kaasa kufjub, pole mitte efektidejseria, waid puhasdraamaline lapselik süüsus, lapselikud piisarad, mis kunagi meie reaalelulijesse müllasje ei kõlba ega fiit ka pärit ei ole. Siin on pildid, siin on kufjimused, millede ees ka täiskaswanu kuidagi külmaks ei jaa jääda. See on Hauptmanni juurus, et ta oma hinges neid lapsehinge õrnküllitaid piisaraid kodukoahas olles armastada jatkas.

*) Rahjuss on wenekeelne tõlge weidi liig konarlik, nagu jeda algusteel wiiteistkümnenda wäljanabega wõrrelbes näha on.

Brandes ütleb: „Hannele“ pole mitte senti-mentalne poema, waid hingelisel sünnitatud õrn tundeline ilus töö. Lapse hingeilm awab meie ees oma peenused ja kunagi ei wõida jelle juures külmaks jääda, misjulgune sijurikkus wäike, waeje, kuni surmani piinatud tütarlapse jüdamejaladustes on. Näidendis on palju poetlist wäärust — jügawus, taht, poolwarjatud sümbolism. Siinaw-patheetiline draama toob aga jamal ajal, kui tütarlaps jurmaga wõitleb, meile jelle tundmuse, et meie maifest kõrgemale lendame jne.

Näitemängujuhile ja näitlejatele on „Hannele“ kõwem pätkel hamustada, ja fiin peab kõike alles kaalumise järele toimetama.

Geetikeelses tõlkes on piinlikult püütud algusteel filmas pidada ning mitte milleski, ifegi teotud kõnes mitte kõwale kaaluda, waid ifka kirjaniku stiili, mõtete wäljauklentise wiiji ja kõite muud filmas pidada. Ainult nime tõlkimisel ei tarwitatud algusteel sõnajõnalist ümberparekut „Hannele taewasõit“. Ei olegi waja fiin enam midagi näidendi enese soowituseks ütelda, waid kõif mis, mis welda, oleks wast ettekandmise lohta, kui „Hannele“ meie näitelawadel ilmub.



Zõtt ja nalja.

Iseäralik roman.

Sakkamaal ilmub lähemal ajal iseäralik roman 12 peatükis, mille iga peatüki ifekirjanik on kirjutanud. Iga kirjanik on oma peatükki ifeseiswalt, oma fantaastaga kirjutanud.

Selle ifeäralise romani on järgmised kirjanikud kirjutanud: Herman Bar, Otto Bierbaum, Otto Ernst, Geinz, Ervers, Reuter, Hollender, Waltzohen, Weiring, Falke, Girchfeldt, Wolbrif ja Herbert Gilenburg.

Kirjastaja lubab jellele, kes ära näitab, misjulguse peatükki feegi kirjanik on kirjutanud, auhinna anda.

Mälestusewõime puudus.

Umbeš kuu aega tagasti faadeti Peterburist tapiga feegi näisterahwas Riitga. Tal ei olnud dokumentifid kaapas ja ta ei teadnud enese lohta midagi ütelda. Müüid on uurimise waral selgitud, et ta Sakkamaa alam Iba Gläser ja majaoanik Tallinnas on. Ta on tiifitusehaige olnud ja Soomemaa parandusemajas „Holelas“ ennest arstinud. Müüid on ta mälestusewõime ära kaotanud ja ei mäleta ifegi oma nime enam.

Gerhart Hauptmann

sündis 1862. a. aastal Silesias rikka taluniku pojana ja sai wäga mitmekülgse hariduse, unistas omal ajal kujuraimise- ja maalimisekunstist ning sõitis juba noores eas Itaaliasse, sinna kunstide kodumaale, et ennest täiendada. Luule kütkestas teda ja Hauptmann, kes ülikooli pinkidel

olles palju mõtteteadlisi, ajaloolisi ja loodusteadlisi aimeid oli omandanud, hakkas kirjanikuks, pigemine, näitekirjanikuks. Näitemängusid on ta järgmisel määral ja chronoloogialisel järjel kirjutanud: „Päikese tõusu eel“ (1889), „Rahupüha“ (1890), „Üksikud“ (1891), „Krampton College“ (1892), „Kobrasenahkne kasukas“ (1893), „Kangrud“ (1893), „Hannele“ (1893), „Florian Heyer“ (1896), „Upunud kell“ (1896), „Woorimees Henschel“ (1898), „Schluck ja Jan“ (1900), „Mihkel Kramer“ (1900), „Punane kukk“ (1901), „Waene Heinrich“ (1902), „Rosa Berndt“ (1903), „Pippa tauntsib“ (1906) ja „Bischofsbergi neiid“ (1907). Kirjanik elab praegu (1909) weel Silesias.



New-Yorgis. A. M. — Käes, täname. Nrid saat-sime. Edaspidi ärge uuustage meid. Kodumaalt terwiseid.

Narwas. I. H. P. — Tingimata isiklikult! Kirjalikult — wõimata.

Peterburis. Krb. — }
Tartus. A. A. — } Nõutawad numbrid
Jõhwis. K-w. — } saatsime.
Rakweres. B. M. — }

Peterburis O. N-g. — „Luige Liisu“ läks täna posti peale. Hr. M. A. on praegu siin Tallinnas.

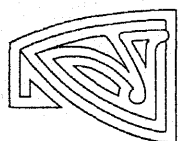
Wõrus. Gtw-s. — Täname lahke soowituse eest. Müüid jälle tööle.

Jõhwis. K-r. — Saatsime „Luige Liisu“ 9 eks. Soow täidetud.

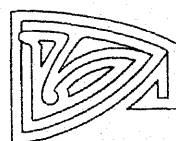
Tallinnas. X. x. — Miks mitte isiklikult?



Politikaline, majandusline, ilukirjandusline ja teadusline nädalaleht



„Töö“



ilmub 24. oktobrist j. a. alates „Töö Kirjastuseühisuse“ väljaandel.

„Töö“ ilmub klassiteadliste tööliste waimus. Töölisklassi, kui politikalise ja majanduslike kõige rohkem rõhutatud sotsikonnaosa, kaugemaleulatavaid nõudeid silmas pidades ei lepi „Töö“ mitte poolikute ja petiste parandusekatetega, waid nõuab põhjalikku Wenemaa riiklise, ühiselulise ja majanduslike korra uuendust.

„Töö“ tahab tööliste keskel ühendamaiks lüliks olla, et nende klassiteadmuse laiendada ja töölisti ühistegemusele üles kutsuda. Selles mõttes paneb „Töö“ iseäranis rõhku tööliste ametiühisuste peale. „Töö“ toob ülewaaiteid wäljamaa; Wene ja Geesti ametiühisuste tegemusest, walguatab põhjalikult kõiki tööliste elujärjesse, tööoludesse ja tööpalgasse puutuwaid küsimusi.

Põllutööliste seisukorra parandamiseks kaasa aidates nõuab „Töö“ kõige äraiganenud feodalse korra põhjalikku uuendust, põllutööliste üheõigusluse wäike- ja suurmaapidajatega ja põllutööliste ühinemise wabadust, et sel teel oma elujärke parandada.

Ilukirjanduse, kunsti ja teaduse wallast toob „Töö“ hoolega wäljawalitud jutustid, luuletusi, kirjanduse- ja kunstiarwustusi, teaduslike juhtkirjasid ja piltisid.

„Töö“ toetawad kõik meie paremad teadusmehed ja ilukirjanikud, kes töölisklassi edenemisele ja tulewikule kaasa tunnewad.

„Töö“ ilmub-üks kord nädalas igal laupäewal, toredate wärwitrukikaantega, heal paberil.

Üksiku numbri hind ainult 5 kop.

Tellimise hind kuni aasta lõpuni 50 kop.

„Töö“ tellimisi ja kuukutusi wõtawad paremad raamatukauplused wastu.

„Töö“ toimetuse ja talituse asupais: Tallinnas, Toom-Kuninga uul. nr. 20.



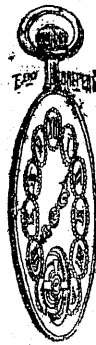
Sensatsiooniuudis.



200-rbl. kulduuride asemel soovitame meie uurisid „Sezessia“, mis oma kuu ega välimuse poolest kuldagi kulduuridest maha ei jää. Korpus on kõige siledam, höherubla paksune, Ameerika uus kuld, ei anna tunagi oma värvi ära. Algupealaste killejooniastustega kapslid. Sezessia-uurid eranevad teiste jaoks oma

õige käigu ja kaunistusilise ilustuse poolest. Käik on kiwide peal. 40 tunni järele kord illeskeeratavad. Hind 3 rbl. 45 kop., 2 uuri 7 rbl. Nii- samajugused naisterahvaurid 4 rbl. 75 kop. Hinnata jaadetakse tore uuest kullast ja ripatfiga kett, jeemishahast kotike uurihoidmisjeks. Välja saadetakse need uurid minutipealse õige käigu ja 6-aastase vastutusega, järelemaajuga, ilma fissematjuta. Saatmise raha 2 uuri eest 40 kop. (Siberisje 75 kop.). Aadress: Т-во „АККУРАТНОСТЬ“, Варшава, Отдѣл. 58.

Ankeruur 1 r. 90 kop.



Esimene Schweitsi uuriwabrik „Patent“, et Wenemaad oma isearaliste heade uuridega rohkem tutvustada, on ta neile kuulmata odawa hinna määranud, 10 rbl. asemel ainult 1 rbl. 90 kop., 2 t. 3 rbl. 60 kop. See meester. taskuur on mustast terasest, ilma wõtmeta üles keerata 36 tunni sees 1 kord, „Anker,“ kiwide peal. Väljanägemise ja toreduse poolest ei jää neist uuri- dest taha, mis 15 rbl. maksawad. Nii- samasugune uuemoeline uur (tsilinder), väga õhuke, umbes höherubla paksune, luulelise numbrilauaga, 2 rbl. 60 k., 2 tükki 4 rbl. 80 kop. Iga uuri eest wastutab wabrik 5 a. Niisamasugune naister. uur. 1 rbl. kallim (soowi peale ketiga, kett 50 kop.). Saatmine Europa-Wenemaale 45 kop. (Siberisse 85 kop.). Uuride ladu Т-во „Впередь“, Варшава, Палекая, одт. 52.

Hoidke järeltegemise eest!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Birk'i auruwärwimise ja keemikalise puhastamise wabrik

Tallinnas, Maakri uul. № 23.

Õhuline ja juurem Gestiimaal.

7 kuldauraha ja „Grand Prix“ 1904–8.

Wärwib

J gas värwis: willast ja poolwillast riidet, kodu-koetud kangaid, meeste-, naiste- ja lasteriideid (terwelt wõi harutatult), siidipearätikuid, shallisid, pluusesid, paelasid jne.

Trükib

potisiniseid laudlinasid iga moodi roosidega (uued toredad proovid), niisama aurutrikiga: laudlinasid, woodi-, saani-, hobuste- jne. tekkisid.

Puhastab

keemialikult: kõiksugu siidi-, samet-,

Riided

willaseid ja poolwillaseid jne. asju, kleitiseid, jakkiseid, ülikondasid, talweasju, päewawarjusid (warre peal), sulgi, pitsiseid jne.

Kardinate pesemine ☼ ☼ ☼ ☼ ☼
☼ ☼ ☼ ☼ ja tulekindiaaks tegemine.

Käärib, wanutab, pressib, appreteerib,

riib, paamib, dekateerib riidet kõige paremate masinate abil — täieliku wastutamise all.

Wõimalikult odawaste.

Ainus nahkade wärwimise koht Eesti maal.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

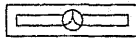
200 rubla kingime



fellele, kes ära näitab, et meie kaup mitte alamaalnimetatud hinnaline ei ole. 12 rbl. ajemel jaadame 3 rbl. 95 kop. eest 17 tarwilikku ja hinnalist asja: 1) Muust warese terasest meesterahwa anker- ehk naisterahwa tšilendernuur, wõtmeta, 40 tunni järele

kord illeskeeratav. Wastutus 8 a. peale; 2) tore, mitte mustakšminnew kett; 3) niihamajugune uuemoeline ripats; 4) jeemishahast kotike uuri hoidmisjeks; 5) uuemoeline nahk portmonee 6-jaoskonnaga; 6) kagulik aži — Ameerika hädaohuta habemenuga „Sanita“, millega igailks, ka harjumata, habet wõib ajada; 7) pintslite; 8) nikkelmahukaufise; 9) noateritamijerihm; 10) tore doublettformus opalkiwiga; 11) Pariisi uudis „Plastographique“, mis loonnulikult igajuguseid toredusi näitab; 12–17) 6 väga huwitawat pilti jelle jaoks. Kõik need asjad saadetakse 3 rbl. 95 kop. eest, kaks garnit. 7 rbl. 40 kop. Tellimist jaades saadetakse lohe järelemaajuga ja ilma fissematjuta, saatmisefulud 40 kop. (Siberisje 75 kop.). Nii- samajugune garnitur, paremad asjad 450 kop., kaks garnit. 850 k., kinnised uurid 1 r. kallimad. Aadress: Товарищество „Заря“, Варшава, Отд. 58.

Waba-rahwameelse



ilmawaatega ajalehe

„Kaja“

tellimine kestab edasi.

„Kaja“ on piiriäärne, kindla iseseiswuse meelne, oma rahwa kasude eest sõdiw ajaleht, käib neljat aastat, wärdumata kõige nobedamatest noorematest kirjanikudest kaasa aidatud, wälja. Tal on oma trükikoda, raamatukauplus jne., nii et mingisugust kahtlust lehe edasi-
elamise peale olla ei wõi.

„Kaja“ toob iga numbriga „Jutu- ja teaduselisa“ kaasa.

Kesk juunikuud algas lisas ülitore wabrikutöölise elusse lõikaw roman



„Raua töölised“



ilmuma ja saab peaaegu aasta lõpuni jooksmas; tema kõrwal palju lüh. algupäralisi ja ümberpanekuid.

„Kaja“ annab, niipalju kui tagawara lubab, igale poole aasta tellijale suure kalendri „Rahwa kalender“ ja ka wärwitrukis trükitud „seinakalendri“ ilma hinnata kaasa.

„Kaja“ tellimise hind:

Aasta peale postiga	3 r. — k.	Aasta peale postita	2 r. 50 k.
1/2 " " "	1 " 60 "	1/2 " " "	1 " 25 "
1/4 " " "	— " 85 "	1/4 " " "	— " 65 "

Tellimise ja rahakirjade adress: r. Narwa, ЧИБ. гыб., въ ред. газ. „Kaja.“

Kõik, keda piiriäärsete elanikkude saatus ja käekäik huwitab, peawad nimelt ajalehe „Kaja“ lugejaks heitma.

Aupaklikult

„K a j a“ toimetus.

Kõik uurid ei ole wastupidawad



jest kudast neid ka puhtuses ei hoiata, ikka tekitab tolm läbi kapslite mehhanismusesse ja jee- gab nende käiku. Meie teime Schweitzi uuema sisse-
dega patent taskutellad nr. 51308 (seniajani pole



jarnaseid weel mitte olnud), mis kõikideist teistest uuridest jelle poolest paremad on, et nende mehhanismus kindlaste warjatud on ja awamise-
pool kinni ning kõik numbrilaualt näha ja nii tolm kudagi mehhanismusesse ei pääse. Peale selle on need uurid siinist (mitte mustast) terasest, aga uuemoelised, koguni õhutesed, ruulatüki pakujused. Meskeeramine 40 tunni järele. Käik 15 kivi peal, ilustatud tore wälimus (waata joonistus), anfer. Hind ainult 3 rbl. 50 kop., 2 uuri 6 rub. Saadetakse wälja — minutilise õige käigu ja 6-aastase wastutusega. Firma tutwustamisteks saadetakse igale tellijale tore Prantjuse „Doublet“ kullast ja Pariisi kwiiga jõrnus hinnata. Uurid saadetakse järelmattjuga, sissekastjuta, iga 2 uuri pealt 40 kop. jaatmiseraha rehtendades (Siberisse 75 kop.). Torebad, moodjad praegusest uuest kullast ketid ripatjitega 75 ja 150 kop., 2 keeruga 250 ja 350 kop. Adress: Т-во „ЭЛЕВЦИОНЪ“, Варшава, отд. 58.



Kõiksugu kunstilistud päewapildid, nii ka

piltide suurendamised

saawad üksnes minu juures odawalt ja hästi valmistatud.

Kunstnikkudele ja näitlejatele teatud %.

Päewapiltmit Alex. Jurich;



W. A. Indermitte,

Harju uul. nr. 43, Tallinnas
joowitab kõiksugu

moodikaupasid
ja mitmete paremate wabrikute

õmblusemasinaid.

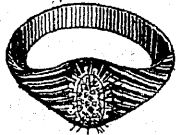


Elan

Uuel sadama uulitsal. Aleksandrowi majas,
Wiljandi raudejaama wastas.

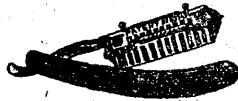
Ämmaproua Graufeldt.

300 rbl. kingitust



jaab igaüks, kes näidata võib, et meie poolt soowitatud kaup, mille hind seniajani 16 rbl. oli — ühes kasulikkude asjadega, mitte meie poolt määratud hinna 12 rbl. asemel 4 rbl. 50 kop. väärt ei ole. Tellige ja siis näete.

1) Tore meesterahwa lahtine taskukell, harilikult mustast terajest, anterlise, mitte tsilindrilise kiwide peal käiguga ja isearalise nupumurdmise eest hoidjaga, tolmu eest kaitsewa klaasi ja kõlawa, minuti peal õige käiguga. 2) Kett Amerika kullast ehk harilikult walgest metallist. 3) Uudis automaatline kinemograafripats, tore töö kahelordse, muutuwa ja huwitawalt naisterahwast kujutawa läbipaistmisega. 4) Semisnahkne kotikene uuri jaoks. 5) Uuri wargate eest hoidja. 6) Dr. Kochi pitsapparat suitsutamise kahjulikkuse eemal hoidmiseks. 7) Wäljamaa töö, nahkne portmonee 7-jaoga ja isearalise petjatihoidja osakonnaga. 8) Gummiist petfat tellija nime, isanime ja liigunimega. 9) Wärvipurgitene petfati jaoks. 10) Harilik, aga isearalise mehhanismusega habemeringa „Solingen“, millega igaüks habet võib ajada, ilma et siiselõikamist karta oleks. 11) Nikkelwahuksitene. 12) Nikkelpinslikene. 13--15) Kolm hõbe (84 proowiga) ripatit — usk, lootus, armastus. Kuld (56 proowiga) Amerika briljantiga sõrmus (waata joonistusel). Kogu see garnitur — ainult 4 rbl. 50 kop. eest ja kui naisterahwa tsilinderuur juurde tellitakse, siis 5 rbl. Meester. ehk naister. kinnised, kolmelordsed tsilinderuurid 5 r. 45 kop. Saadan uurid minutlikelt õige käiguga ja 7-aastase wastutusega wälja. Saadan lohe peale tellimise kättesaamist ja ilma jissemaksuta. Saatmine Euroopa-Wenemaale: 55 kop., Siberisje 85 kop. Tellimised palume firma J. P. Fishelson nime peale saata. Adress: Т-ов. фирма Я. Т. Фишельсонъ, Варшава, Пацкая 14—17.



300 rubla tasu

annan igaihele

kes mulle jelgeks teeb, et allnimetatud asjad minu poolt määratud hinda ei maksa.

Minult 3 rbl. 95 kop. eest,

ja paremat forti 4 rbl. 50 kop. ning 5 rbl. eest, jaadan 22 kasulikkude asja: 1) ilusa musta mees-terahwauuri, warefe terajest, „Anteri“, kiwidega, üles keerata ilma wõtmata, üks lord 36 tunni jooksul, minuti pealt õigeks teatud, kõlawa käiguga, 6 aasta wastutusega; 2) toreda, mitte mustatäsminewa keti; 3) moodsa ripatiti; 4) nahkne portmonee, 6 jaoga; 5) kaitshulki stempli tellija nime, isa- ja perekonnanimega; 6) pude-likese wärwi stempli jaoks; 7) wäljamaa habemenoa „Solingen“, 1 forti, 5 aasta wastutusega; 8) habemenoa kaitsefütleri, 9) habemearjamiisepinski; 10) nikkelwahuksitese; 11) seemisnahkne kotikese uuri jaoks; 12) moodsa tikutoosi; 13) u u d i e l s taskuistereoskop-plastografi; 14—19) 6 huwitawat steroskop pilti; 20) uurimarjaja wargate eest; 21) tasku-toalettpiegel; 22) huwitawa ja wäga tarmiliku kingituse. Needjamaad asjad kinnise tsilinderuuriga 1 r. kallimad. Saatmisefukulud 55 kop.; Aasia-Wenemaale ja Siberisje 95 kop. Tellimised täidetakse kohe — järelmaksuga. Adresseerida: Складъ часовъ Ю. АБРАМОВИЧЪ, Варшава, ул. Гривная 15 — III.

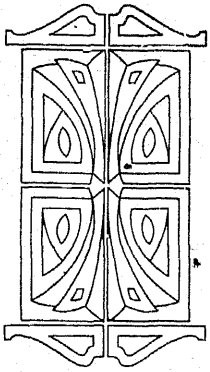
Hõbeuurid

ainult 4 r. 95 k. eest ja 2 uuri 9 r. 50 k. eest.



Et Schweitzi millegi wabriku kiwideerimisel määratu arwu hõbeuurisid osta jaime, siis olene walmis neid poole odawama hinna eest müüma, kui teised firmad. Misjaoks raha mustade uuride peale loopida, kui meie juurest 84 proowiga hõbe-

uuri 4 rbl. 95 kop. eest jaate, mis peale 10-aastase tarwitamise wähemalt hõbeda hinna eest itlagi ära võib müüa. Saadan õhukesed, üliilusad uuemamodilised uurid, kait kiwide peal, metallfantas-numbriplate, 40-tunni järele lord üles keerata „Remontoir“. Kapslid üliilusate joonistustega. Kait minuti pealt õige, wastutus 6 aasta peale. Saadetakse järelmaksu eest ilma jissemaksuta ära. Saatmine 4 uuri pealt 40 kop. (Siberisje 75 kop.). Moodsad hõbeletid 84 proowiga, toredad eraldused — 2 rbl. 50 kop. ja 5 rbl. Adress: Т-во „Патентъ“, Варшава, Ов. Креста 48, отдѣл. 58.



Rohkem kui **100.000** inimest loewad siit! **Kuld- ja hõbeuurid, sein-, laua- ja äratamiskellad, berlokid j. n. e., grammofonid, kuldsõrmused 56 pr. all, hõbelusikad ja peekrid 56 pr. all, j n e. on**



ainult L. Pirowits'i juures

Wiru wärawas, torni kõrwal № 21.

Kõik parandamisetööd uuride, kuld- ja hõbeasjade, nii ka grammofonide juures j n e. saawad heaste ja odawaste tehtud.

Aupaklikult **L. Pirowits.**

New-Yorgis
on „Näitelawa“ ühtkülsid numbrid „New-Yorgi Gesti Kirjastuse-osaühisuses“ saada.
Sealjamas wõetakse ka tellimisi vastu.

G. Leibo

uurimagaſin Tallinnas

Wiru uul. nne läbikäigu juures, Steinbergi m.,
Kliiniku all nr. 23.

Soowitab kõige odawamate hindadega kuld-, hõbe- ja teras-meeste- ja naisterahwatastufekellad, Regulatorid, Pariisi ja Schwarzwaldbi sein- ja äratajaid kellad. Peale selle uuriferid, wõtmed, berlokid, kuldõrmused jne.
Mustad uurid 2 rbl. alates, naisterahwaste mustad uurid 250 kop., hõbedast kinnised uurid 6 rbl. 75 kop. alates, äratufekellad 150 kop. alates.

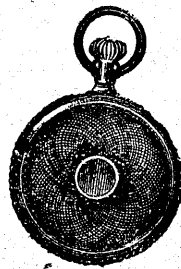
Suur wäljawalik kuldõrmuseid jne.

Parandused mängutoofide ja uuride juures tehtakse ruttu, hästi ja odawaste.

Kõik uurid ja parandused on wastutuse all.

300 rubla

kingitust anname igauhele,



kes tõeks teeb, et minu alamanimetatud asjad seda hinda wäärt ei ole, mis neile määratud, ainult 3 rbl. 85 kop. Soowitan ennekuulmata odawa hinna eest 12 kasulikku ja tarwilikku asja: 1) Tore lahtine meester.-taskuuur, eht mustast terasest, anker, ilma wõtmeta 36 tunni sees üks kord üles keerata, kõlawa ja minuti pealt õigeksseatud käiguga, 8 a. peale wastutusega. 2) Kett, mis mustaks ei lähe. 3) Niisamasugune uuemoeline kett. 4) Seemishastkott uuri kaitseks. 5) Nahast rahakott, paremat sorti 7 wahega, mehanikalise lukuga jaiseäralik wahe templi jaoks. 6) Kautshukist tempel telija nime, isa- ja perekonnanimega. 7) Pudel templiwärwi. 8) I. sorti wäljamaa habemenuga (wabrikumärk „Giena“) 5-a. wastutusega. 9) Nikkelwarrega pinsel. 10) Nikkelkausike. 11) Taskukäekott. 12) Waga huwitaw ja tarwilik asi igauhele. Niisamasugune garnitur tsilinder- ehk naister.-uuriga 5 rbl. 20 kop., uuest kullast uuriga 7 r. 25 kop., hõbeankeruuriga, käik 15 kiwi peal, kõik 3 kapslit on 84 pr. 1 sort, 9 rbl. 75 kop. Saatmise kulud kuni 2 uuri ja saadetuse pealt 55 kop., Siberisse 85 kop. Saadan wälja järeлмаksu peale ja ilma ettemaksuta. Adr.: Топр. фирмъ Григоріи Шниревскіи, Варшава, Сосновка, 11—93.

Kaupluseloha muutmine.

Esimesest juulist j. a. on minu

raamatu- ja kirjutusmaterjalikauplus

Rosenbergi-Schmiti majas, Ed. Põhli endise kaupluse ruumides. Palun wanu kui ka uusi kaubatarwitajaid mind lahkeste meeles pidada ja waatama tulla. Aupaklikult G. Leote, Wiskandis.

Tallinna rätsepatöölaliste ametiühisuse



töökoda



on niisib

Walliwähe uul. nr. 2,

Wiru wärawa mäe wastas, ja seal wõetakse igasuguste rätsepatööharuſe puutuwate tööde tellimisi wastu.

Töö on ülikorralik ja õppinud tööliste poolt alati paſſi-likult tehtud, nii et ükski töötellija oma ſammu ei kahjatſe, kui ta rätsepatöölaliste ametiühisuse töökotta astub.

Tööhinnad on ſellepärast odawamad kui mujal, et ſellel ühistöökojal wahetaſumõtjat ei ole, waid tööpalk läheb otse töötegijale ja wahetaſu tema otſekoheſes mõistes jääb töö- tellija enese taſku. Beale ſelle on tööhinnad ka korrlait-kindlad, nii et aſjata ajawitwat juuditingimist ette ei tule.

Töowäärtus on omane, mille eest töötoa nimi wastutaw on, ſest töötuba on oma lipufirjaks rahwa ſoowidele wastutulemise ja töötellijate kõigeti kiitwa lugupidamise üles ſeadnud.

Kõige ſelle põhjal julgeb kohaliku rätsepatöölaliste ameti-ühisuse töökoja juhatuſ loota, et ſeltsfond meie — temale heatahtlikult ſoowist lugu oſtab pidada ja rohete töötelli- mistega meie noort aſutust alati lahkelt toetab.

Kõigile teiſtele ametiühisuste töowallas töötawatele töö- listele julgeme märguandwalt meelde tuletada, et iga tööline oma moraliſiſeks kohuſeks ametiühisuse töökoja toetamist ſeadku ning töötellimisega ärgu ta kunagi mujale wildakut ſammu astugu.

Kõige auſtuſega

Tallinna rätsepatöölaliste ametiühisuse töökoja juhatuſ.

Rahwanäitemängud,

mis trükiti ilmunud ja ühes illema trükitavalitsuse lubaga **H. Seole** e käest Wiljandist mängimiseks saada on.

Minult kolm sõna, Sõbumäng ühes waatuses. Tegelased: 3 meesterahwast, 2 naisterahwast, Hind 30 kop. — Mängimise luba hind ühes 5 raamatuga on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.

Hirmus — aus — süüdlane. Sõbumäng ühes waatuses. Karl Örkitz'i järele. Tegelased: 4 m., 2 n. Hind 25 kop. — Mäng. luba hind ühes 5 raamatuga on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.

Igawene woitlus. Kirjutanud Joh. Vinnankoski. Meijas waatuses. Hind 65 kop., paremal paberil ja ilustõdes 1 r. 25 kop. — (Et nimetatud mängule etenduse luba ei ole saanud, siis soovitatakse tükk igapäevale lugemiseks.)

Järg-järgult ehk hirmus uenägu. Hugo Mülleri viiejärguline rahvamäng laulude ja tantjuga. Tegelased: 10 m., 6 n. Hind 45 kop. — Mäng. luba hind ühes 17 raamatuga on 10 rbl. ilma raamatuteta 5 rbl.

Kiusupulk ehk potamata õnn. Sõbumäng 4 waatuses. Rub. Kneifeli järele. Tegelased: 7 m., 5 n. Hind 50 kop. — Mäng. luba hind ühes 12 raam. on 10 rbl., ilma raamatuteta 6 rbl.

Kleptomane ehk warguseõbbi. Sõbumäng 1 waatuses. Tegelased: 3 m., 3 n. Hind 35 kop. — Mäng. luba hind ühes 6 raam. on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.

Koguni kogemata kombel. Mõgupäraline naljamäng 1 järgus. Tegel.: 3 m., 2 n. Hind 25 kop. — Mäng. luba hind ühes 5 raam. on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.

Kännud ja käbid ehk alkoholi mõimus. Naljamäng 1 waatuses. Tegel.: 6 m., 2 n. Hind 30 kop. — Mäng. luba hind ühes 8 raam. on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.

Laenatud naine. Naljamäng 1 waatuses. Tegel.: 3 m., 2 n. Hind 30 kop. — Mäng. luba hind ühes 5 raam. on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.

Laen ja wargus. Mõgupäraline karu-üfepihiline näitemäng 3 waatuses. P. Madisson. Tegelased: 8 m., 2 n. Hind 35 kop. — Mäng. luba hind ühes 10 raam. on 4 rbl., ilma rmt. 2 r.

Lambaliha. Naljamäng 1 waatuses. Tegel.: 2 m., 3 n. Hind 30 kop. — Mäng. luba hind ühes 5 raam. on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.

Läbiotfimine. Naljamäng 2 waatuses. Eb. Witte naljajutu järele. Tegel.: 4 meester., 2 naister. — Hind 30 kop.

Zyhi. Elwira Willmann'i 5-waatuseline näitemäng. Tegel.: 7 m., 9 n. Hind 50 kop. — Mäng. luba hind ühes 20 raam. on 10 rbl., ilma raamatuteta 5 rbl.

Marutõbine. Mõgupäraline näitemäng külaelust 4 waatuses 5 pildis. Kirjutanud D. Brunberg. Teg.: 4 m., 8 n. Hind 65 kop. Mäng. luba hind ühes 12 raamatuga on 10 rbl., ilma raam. 5 r.

Murdunud. Kaarle Halme 4-waatuseline näitemäng. Tegel.: 2 m., 4 n. Hind 50 kop. — Mäng. luba hind ühes 6 raam. on 6 rbl., ilma raamatuteta 3 rbl.

Metfajarwe salaküttid. Rurbmäng metsanurga rahwa elust 4 waatuses, 6 pildis. Kirjutanud D. Brunberg. Tegel.: 8 m., 4 n. Hind 75 kop. — Mäng. luba hind ühes 12 raamatuga on 10 rbl., ilma raamatuteta 5 rbl.

Mõisawalitsaja saladus. Rudolf Kneifeli sõbumäng 4 järgus. Tegel.: 5 m., 4 n. Hind 40 kop. — Mäng. luba hind ühes 9 raam. on 5 rbl., ilma raamatuteta 3 rbl.

Põhjas. Pildid rahwa elust, 4 waatuses. Mafsim Gorki. Tegel.: 12 m., 5 n. Hind 50 kop.

Püwe talus. Külaelu pilt 5 waatuses. A. Ritzberg. Tegel.: 12 m., 5 n. Hind—kop. — Mäng. luba hind ühes 18 raamatuga on — rbl.

Rannapilt. Rurbmäng Eesti rannarahwa elust 4 waatuses. D. Brunberg. Teg.: 7 m., 4 n. Hind 65 kop. — Mäng. luba hind ühes 11 raam. on 10 rbl., ilma raamatuteta 5 rbl.

Tema oma armuke. Sõbumäng 1 waatuses. Tegel., 5 m.: 2 n. Hind 30 kop. — Mäng. luba hind ühes 7 raam. on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.

Uju ja looda. Näitlek pilt perekonnaelust 1 waatuses. Tegel.: 3 m., 1 n. Hind 20 kop. — Mäng. luba hind ühes 4 raamatuga on 2 rbl., ilma raamatuteta 1 rbl.

Uus arm. Näitlek pilt maalt 3 waatuses. Tegel. 6 m., 3 n. Hind 50 kop. — Mäng. luba hind ühes 9 raam. on 6 rbl., ilma raamatuteta 3 rbl.

Sue Anne õnn, Naljamäng 1 waatuses. [Teine trükk.] Tegel.: 5 m., 2 n. Hind 25 kop. — Mäng. luba hind ühes 8 raam. on 3 rbl., ilma raamatuteta 2 rbl.

Sõbleja ja lauljanna. Rahvamäng 4 järgus L. Angeli järele. Tegel.: 6 m., 4 n. Hind 40 kop. — Mäng. luba hind ühes 12 raam. on 8 rbl., ilma raamatuteta 5 rbl.

Sõmaja [Põhjas]. Mafsim Gorki. Tegel.: 12 m., 5 n. Hind 50 kop.

Uhe hüre päraft. Naljamäng 1 waatuses. Tegel.: 1 m., 1 n. Hind 25 kop. — Mäng. luba hind ühes 3 raam. on 2 rbl.

Waste-näitemängudest on H. Seole'le kirjastusel 35 isejugust mängu trükiti ilmunud. — Täielik näitemängude a katalõgine kirjastuse nimeliseks saadetakse igale soovijale hinnata kätte.



Igale näitlejale ja näitemängude toimepanijatele soovitatakse järgmisi raamatuid:

Inhatus näitlejatele ja näitemängude toimepanijatele. □ □ □ □ ⊕ ⊗

Kirjutanud Kaarle Halme. Hind 25 kop. (raamat on ilusalt, modern paberil trükitud).

Kuidas wõib näitemängijaks saada. Hind 40 kop.

Tellimiste adrejs: Феллинь, H. Seole'le raamatukauplus.

S. a. juunil. festel hakkas Amerikas, New-Yorgis, uus eestikeelne

nädalaleht **Uus Ilm** i l m u m a .

Lehe ülesandeks on töölisklassi harimine ja seisukorra selgitamine. Selles sihis töötades tahab leht wäljamaal asuwate Eesti tööliste eneste ja nende ning wälja-, Wene- ja kodumaa töölise wahel waimlikseks sidemeks olla ning peale selle ka wäljarändamise, tööolude ja maa muretemise ning pidamise kohta kindlaid ja õigeid teateid tuua. Lehes ilmuvad juhtkirjad, sõnumed, jutud, laulud, naljad, pilbid jne.

Lehe wäljaandjaks on **Amerika Eesti Kirjastuse-osaühisus 5000 rublase põhjuskapitaliga**. Praegu on Osaiühisusel juba 90 liiget (nende hulgas 5 seltsi ja organisatsioonid) ja 1200 rubla raha kasfas. Peale Osaiühisuse enese ja liikute inimeste toetawad lehte nii waranduslikelt kui ka waimlikelt kõik wäljamaal asunud Eesti seltsid ja organisatsioonid. Lehte laotakse ja trükitakse oma trükitojes.

Nii suure organiseeritud tagajõu tõttu on lehe käimine kindlustatud, kuna ka iga waba isona ja mõte wäljamaa lahedamate olude tõttu lehes ilmuda võib.

Lehe toimetajaks on **Peter Speek** — endiste „Ludiste“ ja „Siire“ toimetaja.

Peale kohalikkude sulemeeste on lehel wäljamaal pea igas tähtsamas kohas oma kirjasaatjad ja kaas-töölised. Ka kodumaa tegelaste poolt on lehele rohkesti kaastööd lubatud. Lehe wälkiste kaastööliste hulgas on **Einna Sürman, Edward Wilde, Mihkel Martna, Hans Pöögelmann** ja teised tuntud kirjanikud.

Lehe hind on postiga:

Amerikas aastas	3 dollarit; wälja-, Wene- ja kodumaa aastas	4 rbl.
" " 1/2 "	160 centi; " " " "	210 kop.
" " 1/3 "	85 " " " "	110

Üksik nummer maksab Amerikas 6 centi ja wälja-, Wene- ja kodumaa 8 kop. Lehe kuulutusel on petitrea ruumi eest 5 centi ehk 10 kop. Wähemaid summasid võib postmaksides saata.

Osaiühisuse juhatuse, lehe toimetuse ja talituse aadress on järgmine:

„Uus Ilm“. 400 E. 123. Str. New-York, City. N. Y. U. S. of America.

„Uus Ilm“ peale võetakse tellimisi ja kuulutusi kodumaa lehtede talitustes vastu. Soowitaw oleks, et lugejad Lehe o t s e k o h e New-Yorgist telliksid. See kergendaks kirjawahetust, kuna ka leht rutemalt käima võiks hakata.

Leht saadetakse teele ja kuulutus trükitakse ära ainult siis, kui raha lehe talitusesse on jõudnud.

Amerika Eesti Kirjastuse-osaühisuse juhatuse.

Esimene lestad (hülside) ja papitööde



wabrik Geestimaal.

Paberostilestad (hülside) ja papitööde wabrik

„Georgi“ Tallinnas

enne Tapal

asutatud 1897. a.

Hülside kui ka maispaberiraamatud,

kõige paremast Prantsuse riisipaberist, on oma headuse ja puhtuse poolest laialt tuntud.

„Georgi“ hülside ostes võib iga oija julge olla, et ta hästi soor-teeritud (ilma praagita) ja õige arwu hülside tarbist eest leiab.

Peale hülside valmistatakse kõige uuemat sistenti wäljamaa masinate abil kõitfugu pa-pist ja kartongist asju, kõige peenematest ilu-karpidest kuni kõige lihtsamate kraamikarpideni ja kastideni postisaadetuste jaoks.

Firma „Georgi“.

Moodjad, praktilised, toredad



ja õiged on ainult meie patenteeritud taskukellad

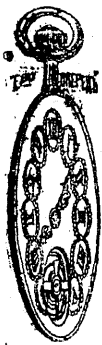
DECADANCE.

Urwide korpus on kõige õhem ja wanaft hõbedast, siise graveeritud on mitmesugused joonistused (waata kõrwaljoonistust).

Käik kiwide peal, 40 tunni järele üleskeerata-wad. Ei kaota kunagi oma alguju ja maks-wad 12 rbl. ajemel ainult 350 kop., 2 uuri 650 kop. Niisamajugused naisterahwaste uuri 450 kop.

Soowitame, et teie ainult „Decadance“ uuriid wälja kirjutasite, ja teie olete selle eest mulle alati tänulikud. Saadan minutilise õige käiguga, järelmaksu ja siisemaksuta, wastutus 6 aasta peale, kellad wälja. Teisemast metallist 25 a. wastutus. Saadetus 4 uuri postiraha 40 kop. (Siberisse 75 kop.). Uueft kullast ketid iihes ripatfiga 75 ja 150 kop., kase keeriga 250 ja 350 kop. Aadress: И. Штрумфельдъ, Варшава, Св. Креста № 48, отдѣл. 58.

Ankeruur 1 r. 90 kop.



Esimene Schweitsi uuriwabrik "Patent", et Wenemaad oma isearaliste heade uuridega rohkem tutvustada, on ta neile kuulmata odawa hinna määranud, 10 rbl. asemel ainult 1 rbl. 90 kop., 2 t. 3 rbl. 60 kop. See meester. taskuur on mustast terasest, ilma wõtmeta üles keerata 36 tunni sees 1 kord, „Anker“ kiwide peal. Wäjanägemise ja toreduse poolest ei jää neist uuridest taha, mis 15 rbl. maksawad. Niisamasugune uuemoeline uur (tsilinder), wäga õhuke, umbes höherubla paksune, luulelise numbrilauaga, 2 rbl. 60 k., 2 tükki 4 rbl. 80 kop. Iga uuri eest wastutab wabrik 5 a. Niisamasugune naister. uur. 1 rbl. kallim (soowi peale ketiga, kett 50 kop.). Saatmine Europa-Wenemaale 45 kop. (Siberisse 85 kop.). Uuride ladu Т-во „Впередъ“, Варшава, Понская, отд. 52.

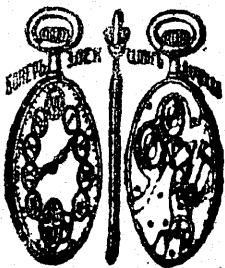
Hoi dke järetegemise eest !

Sensatsioonuis.



200-rbl. kulduuride asemel joovitame meie uuriid „Sezessla“, mis oma kuu ega wälimuse poolest kudagi kulduuridest maha ei jää. Korpus on kõige filedam, höherubla pakijune, Amerika uus kuld, eianna kunagi oma wärwi ära. Mgupäraliste lillejoonistustega kapslid. Sezessia-uurid eranevad teiste jaoks oma õige käigu ja kaunifunstillise ilustuse poolest. Käit on kiwide peal. 40 tunni järele kord üleskeeratavad. Hind 3 rbl. 45 kop., 2 uuri 7 rbl. Niisamasugused naisterahwaurid 4 rbl. 75 kop. Hinnata jaadetakse tore uuest kullast ja ripatijaga kett, teemishahast kolite uurihoidmiseks. Wälja jaadetakse need uurid minutipealse õige käigu ja 6-aastase wastutusjega, järelmaksuga, ilma hisjemaksjuta. Saatmise raha 2 uuri eest 40 kop. (Siberisse 75 kop.). Aadress: Т-во „Аккуркатность“, Варшава, Отдѣл. 58.

Kõik uurid ei ole wastupidawad



jest kudast neid ka puhtuses ei hoi, ifta tekitab tolm läbi kapslite mehhanismusesse ja jega nende käiku. Meie saime Schweitsist uuema hissefedege patent taskutellad nr. 51308 (seniajani pole



farnaseid weel mitte olnud), mis kõitidest teistest uuridest jelle poolest paremad on, et nende mehhanismuus kindlaste warjatud on ja awamise-pool kinni ning kõik numbrilaualt näha ja nii tolm kudagi mehhanismusesse ei pääse. Peale selle on need uurid sinijest (mitte mustast) terasest, aga uuemoelised, koguni õhutesed, rublatiiki pakijused. Üleskeeramine 40 tunni järele. Käit 15 kwi peal, ilustatud tore wälimus (waata joonistus), anker. Hind ainult 3 rbl. 50 kop., 2 uuri 6 rub. Saadetakse wälja minutilise õige käigu ja 6-aastase wastutusjega. Firma tutvustamiseks jaadetakse igale tellijale tore Prantsuie „Doublet“ kullast ja Pariisi kwiiga sõrmus hinnata. Uurid jaadetakse järelmaksuga, hissemaksjuta, iga 2 uuri pealt 40 kop. jaatmiseraha rehendamades (Siberisse 75 kop.). Toredad, moodjad praegusest uuest kullast ketid ripatijatega 75 ja 150 kop., 2 keeruga 250 ja 350 kop. Aadress: Т-во „Элекционъ“, Варшава, отд. 58.



Kõitfugu kunstlikud päewapiltid, nii ka

piltide suurendamised

saawad üksnes minu juures odawalt ja hästi valmistatud.

Kunstnikkudele ja näitlejatele tratud %.

Päewapiltmit Alex. Jurich;



„Luige Siisu“

kohta saame kirjastid, et ettekandmise honorar 10. rbl. liig kallid olla. Kõigile teatame jellepärast siin kohal, et hind kokkuleppimise teel odawamaks laetakse.



XXXXXXXXXX OXXXXXXXXXX

Birk'i auruwärwimise ja keemikalise puhastamise wabrik
Tallinnas, Maakri uul. № 23.
Esimene ja suurem Eestimaa.
7 kuldauraha ja „Grand Prix“ 1904—8.

Wärwib

J gas wärwis: willast ja poolwillast riidet, kodukoetud kangaid, meeste-, naiste- ja lasteriideid (terwelt wõi harutatult), siidipe-ratikuid, shallisid, pluusesid, paelasid jne.

Trükib
potisniseid laudlinasid iga moodi roosidega (uued toredad proovid), nisama aurutrükiga: laudlinasid, woodi-, saani-, hobuste- jne. tekkisid.

Puhastab
keemialikult: kõiksugu siidi-, sameti,

Riided willaseid ja poolwillaseid jne. asju, kleitiseid, jakkiseid, ülikondasid, talweasju, päewawarjuseid (warre peal), sulgi, pitsiseid jne.

Kardinate pesemine ja tulekindlaks tegemine,

Käärib, wanutab, pressib, appreteerib, raamib, dekateerib riidet kõige parimate masinate abil — täieliku wastutamise all.

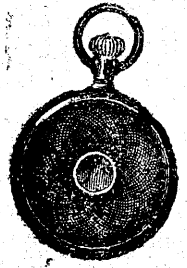
Wõimalikult odawaste.

Ainus nahkade wärwimise koht Eestimaal.

XXXXXXXXXX OXXXXXXXXXX

300 rubla

kingitust anname igäühele,



kes tõeks teeb, et minu alamalnimetatud asjad seda hinda wäärt ei ole, mis neile määratud, ainult 3 rbl. 85 kop. Soowitan ennekuulmata odawa hinna eest 12 kasulikku ja tarwilikku asja: 1) Tore lahtine moester.-tasku-uur, eht mustast terasest, anker, ilma wõtmeta 36 tunni sees üks kord üles keerata, kõlawa ja minuti pealt õigeks-seatud käiguga, 8 a. peale wastutusega. 2) Kett, mis mustaks ei lähe. 3) Nii-samasugune uemosaline kett. 4) Seemishahastkott uuri kaitseks. 5) Nahast

rahakott, paremat sorti 7 wahega, mehanikaliselukuga jaiseäralik wahe templi jaoks. 6) Kautshukist tempel teli ja nime, isa- ja perekonnanimega. 7) Pudel templiwärwi. 8) I. sorti wäljamaa habemennuga (wabrikumärk „Giena“) 5-a. wastutusega. 9) Nikkelwarrega pinsel. 10) Nikkelkausike. 11) Taskukäekott. 12) Wäga huwitaw ja tarwilik asi igäühele. Nii-samasugune garnitur tsilinder- ehk naister-uuriga 5 rbl. 20 kop., uuest kullast nuriga 7 r. 25 kop. hõbeankeruriga, käik 15 kiwi peal, kõik 3 kapslit on 84 pr. 1 sort, 9 rbl. 75 kop. Saatmise kulud kuini 2 uuri ja saadetuse pealt 55 kop., Siberisse 85 kop. Saadan wälja järelmaksu peale ja ilma ettemaksuta. Adr.: Топр. фирмъ Григорій Шпилевскій, Варшава, Сосновая, 11—93.

XXXXXXXXXX OXXXXXXXXXX



300 rubla tasu
annan igäühele

kes mulle selgeks teeb, et allnimetatud asjad minu poolt määratud hinda ei maksa.

Ainult 3 rbl. 95 kop. eest,

ja paremat jorti 4 rbl. 50 kop. ning 5 rbl. eest, jaadan 22 kasulikku asja: 1) iluja musta mees-terahwarri, wareje terajest, „Ankeri“, fiwidega, illes keerata ilma wõtmeta, üks kord 36 tunni jooksul, minuti pealt õigeks seatud, kõlawa käiguga, 6 aasta wastutusega; 2) toreda, mitte must-faksinewa ketti; 3) moodja ripatši; 4) nahtje portmonoe, 6 jaoga; 5) kautshukist templi tel-ti ja nime, isa- ja perekonnanimega; 6) pudev-lise värwi templi jaoks; 7) wäljamaa habemenoa „Solingen“, 1 jorti, 5 aasta wastutusega; 8) habemenoa kaitsejuttläwi, 9) habemeajamijepinisti; 10) nikkelwahukausike; 11) seemishahaste kotike uuri jaoks; 12) moodja tikutoosi; 13) u u d i j e s taskustereoskop-plastografi; 14—19) 6 huwitawat stereoskop pilti; 20) uuriwarjaja wargate eest; 21) tasku-toalettpiegli; 22) huwitawa ja wäga tarwiliku kingituse. Needjamad asjad kinnise tsilinderuuriga 1 r. kallimad. Saatmisekulud 55 kop.; Aafria-Wenemaale ja Siberisse 95 kop. Tellimised täidetakse kohe — järelmakuga. Adressfeerida: Складъ часовъ Ю. АВРАМОВИЧЪ, Варшава, ул. Грибная 15 — III.

XXXXXXXXXX OXXXXXXXXXX



Rohkem kui 100.000 inimest loewad siit! **Kuld- ja hõbe-uurid, sein- laua- ja äratamiskellad, berlolid j. n. e., grammofonid, kuldsõrmused 56 pr. all, hõbelusikad ja peekrid 56 pr. all, j n e. on**



odawad

ainult

L. Pirowits'i

juures

Wiru wärawas, torni kõrwal № 21.

Kõik parandamisetööd uuride, kuld- ja hõbe-asjade, nii ka grammofonide juures j n e. saawad heaste ja odawaste tehtud.

Aupaklikult

L. Pirowits.



"Näitelawa"

mõib ka järgulise maksuga tellida (1 rbl. kuus kaat-
mijega), kusjuures juba esimese saadetule järele järgu-
maksjat tellijaks loetakse.

Kirjastajatele ja teistele trükitootariwitajatele.

Tallinnas, Wene uul. nr. 16, endises N. Laurmanni trüki- ja köitmisetöötoas
tehtakse kokkuleppimise järele võimalikult odavalt, headel tingimistel kõikiugu trükitoõõõid, nagu :
raamatuid, laulusõhti, tabelid, armelehti, kütse-, nime-, fisha-, pulma- jne. kaartid. Wallawalituse
tarwitusi, kohtuurijate, pristawite ja kohtute kantseleitarwitusi. Igasuguseid kuitungi-, palga- jne.
raamatuid ja üüriraamatuid maja-blanquetid, broshüresid, journalisid, albumid, pidupileiraamatuid,
müürilehtesid (ašheid) ja köiti teisi trükitoõõõid. Töö on korralik. Ladus on kõiki praegu tarwitusel
olewaid walla kantseleiraamatuid, blanquetid jne. jaadawal. Trükitoja raamatuköitmisetöökand
wõtab oma peal: igasuguseid broshürimise- ja köitmisetööõõõid. Töö on ilukõites (kuldamiised jne.)
kui ka lihtkõites — tugev, eeskujulik, korralik ja hinnad kokkuleppimisel. Kõige lähemas tulewitus
awatakse trükitoja litograafia- (kiwitrukki-) ojakand.

Dotame töötariwitajatele lahtet wastutulekut.

Kõige austusega :

Tallinnas, Wene uul. 16.

Trükikoja juhatus.

"Näitelawas"

ilmusiwad :

1) „M. ja N.“ 1-waatusline naljamäng —
6 ojalist: 3 meeste- ja 3 naisterahwast. Ette-
kande eest tuleb „Näitelawa“ toimetusele 1 rbl.
soata. Raamatu hind à 15 kop. eksemplar.

2) Sohan Warmi algupäraline 1-waatusline
naljamäng „Mardi õhtu“ — 8 ojalist: 5 meeste-
ja 3 naisterahwast. Ettekande 2 rbl. ja ra-
matu hind à 20 kop.

3) N. Dstrowski ja N. Solowjemi 5-waatus-
line kurbmäng „Kui lähikene oli päem . . .“
— 9 ojalist: 5 meeste- ja 4 naisterahwast. Ette-
kande eest 5 rbl. ja raamatu hind à 25 kop.
eksemplar.

4) S. N. Warmi 5-waatusline algupäraline
draama „Uuige Yisju“ — 19 ojalist: 11 meeste-
ja 8 naisterahwast. Eiju Gesti rahwa elust.
Ettekande 10 rbl., raamatud à 50 kop. eksempl.

Suhtumise kaup!

Arumipunduse pärast müüakse odawalt

üks jagu

moosaid

naisterahwa üliknubesid,

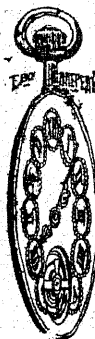
mustad ja wärwiltised

W. Tonnè,

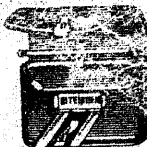
Sarju nulltsal nr. 41.

Odavamad ja kõigist paremad!

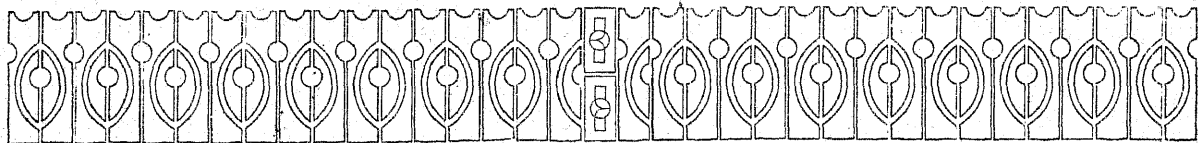
15 rbl. asemel ainult 4 rbl. 95 kop. eest



Saadame 20 afamalni-
metatud hinnalisi asja (kõik
on 1. joridist): 1) Tore kaitse-
dige käiguga meesterahwa
mustast, wäse terajesi an-
teruur, siwibe peal kätse
tuntud „Toni“, 36 tunni
jees kord nupuse meesle-
rataw, wastutus 6 aasta
peale, wõti jälle naisterah-
wa tsilinderuur. 2) Ame-
rika kullast ehk harilik nik-
keltett. 3) Kinematograf-



ri- es huwitawate ja toredate läbipaistvustega
el kompaß. 4) Seemisnähkne uurikotikene. 5)
56 proowiga kuldjõrnuus, kiirpilduwa briljan-
diga, wõti tore Inglise terajest habemenuga „Solin-
gen“. 6—9) Tore tasku toiletportjell 4 huwitawa
asjatejega. 10) Tasku nikeldatud kirjutustariwitu-
tused, 4 tarwitusejega. 11) Uuri wargate eest
hoida. 12) Wäljamaa nahkne portmonee 6
jaoga ja ijeäralise itemplihoiuga. 13) Tellija nime
ja ijanimega itempel. 14) Stempli wärwipurgikene
15) Kodune trükikoda „Kolduu“ 120 weneeelse
kirjatähe, numbrite ja märkidega. 16) Väeline
trükitoja sišjeead ja tarwitusabimõud. 17) Ame-
rika itreograf-panorama 2 hästijurendawa
klaasiga. 18) 25 kahetordset ülihuwitawat pilti
tema jaoks. 19) Dr. Kochi pitsapparat juitjetamise
kahjulikkuse eemalhoitudmijeks. 20) Wloodne nikkel-
datud tikutoosikest. Kõik ainult 4 rbl. 95 kop.
eest. Niijamajugused meeste- ehk naisterahwa
kinnised uurid kõigi teiste liiandustega 1 rbl.
kallimalt. Tellimised täidetakse järelmaksu peale
ja ilma sišjemaksuta. Saatmine Eije-Wenemaale
55 ja Siberisje 90 kop. Udr. Deno часовъ Т-ва
„Впередъ“, Варшава, Панская 39, отъ 59.
Hoiatatakse odawate ja kõlbmatate wõltijumiste
eest. Kui ei meeldi, wõetakse tagasi.



NS NS Näitelawas NS NS

hakkab 16. numbriga Burdina ühewaatusline näitemäng

„Eeskujulik onu“

S. A. Parmi tõlkel ilmuma.

Peale selle ilmuwad weel : S. A. Parmi algupäraline Eesti rahwa orjaaegset elu kujutataw laulude, ringmängude, tantsude ja melodraamadega läbipõimitud kolmewaatusline, neljapildiline kurbmäng (draama)

„Ranna Rein“

eraraamatuna ja Wene näitekirjaniku Karpowi tööliste elu kujutaw

„Tööliste alew“

„Anathema“ jääb awaldamata, mis põhjust lugejad kroonikast leidsiwad, ja selle asemel hakkab 15. numbriga kuulsa Saksa näitekirjaniku Gerhart 'Hauptmanni (märchendraama)

„Hannele“

ilmuma. Edasi ilmuwad Kreidemanni

„Weidrad külalised“

ja N. Nowikowi

„Luuletaja“

Peale selle ilmub

divertissemendis

hulk deklameerimiseks sündsaid laulusid, ettekandmiseks kohaseid dialogisid, scenemonoloogisid, naljakaid kirjeldusi sooloetteasteteks jne.

Näitemängukukursused

annawad näitlejatele ja näitemängu-artistidele tarwilikka juhatusi ja näpunäiteid.

Feuilletoni-osa

pakub ainult paremate kirjanikkude töösid. Iga kuu lõpul ilmub kroonika all weel

kuuülewaade,

kus kõik nimetatud on, missugused näitemängud, kui palju kordasid ja kus nad ette toodi.

Juhtsõna

paljastab näitelawasi halbtusi, teeb märkusi ja annab juhatusi. Siin tarwitatakse kuulsa-
mate kriitikuste, referatide tõlkeid ja ka algupäralisi töösid, milledeks mitmed tuntud kunstnikud, näitemängutundjad ja arwustajad oma tööd on lubanud.

Soome näidenditest on toimetusel Kytömaa Linankoski ja Halme tööd tõlkel.

